

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

за период 2026 -2030. године

Српски језик

Разред: Први	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: Српски језик	Недељни фонд часова: 5
Службени гласник бр: Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 88/2017; 27/2018; 10/2019и 6/2020	
Циљ учења предмета – Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.	
Опште предметне компетенције - Овладавају вештинама слушања и говорења, читања и писања (у развоју - почетак описмењавања); Користе ћирилично писмо; Разумеју улогу језика као средства комуникације; У комуникацији поштују саговорника и бирају речи; Стварају кратке усмене и писане текстове (прилагођено узрасту); Читају ради уживања и сазнавања (слушање читања, почетно читање); Проширују фонд речи у складу са узрастом; Воле свој језик и доживљавају га као део идентитета; Постављају краткорочне циљеве уз подршку наставника;	
Међупредметне компетенције - Кроз наставу Српског језика у првом разреду развијају се све опште међупредметне компетенције. Компетенција за учење остварује се кроз процес описмењавања и постепено овладавање читањем и писањем. Комуникација се развија кроз говорење, слушање, постављање питања и учтиво опхођење у различитим ситуацијама. Сарадња се гради кроз рад у пару и групи, драматизације и заједничке разговоре о прочитаном. Естетичка компетенција развија се кроз упознавање са поезијом, прозом и драмом, рецитовање и сценско извођење. Рад са подацима и информацијама остварује се проналажењем информација у тексту и тумачењем илустрација. Решавање проблема развија се кроз разумевање текста, извођење закључака и повезивање прочитаног са сопственим искуством. Одговорно учешће у демократском друштву подстиче се кроз усвајање начела уљудног опхођења и уважавање различитости. Одговоран однос према околини и одговоран однос према здрављу развијају се посредно, кроз пажљиво одабране текстове о природи, заједници, здравим навикама и безбедности. Предузимљивост се подстиче кроз самостално предлагање идеја и преузимање иницијативе у стваралачким активностима.	

Активности наставника - Наставник планира и организује наставу прилагођену узрастним и индивидуалним потребама ученика, систематично и поступно уводи ученике у гласовно-словну анализу и технику читања и писања, демонстрира правилно писање слова и организује разноврсне вежбе слушне пажње, фонолошке свести и правописа. Чита ученицима наглас, организује разговоре о прочитаном, примењује различите врсте читања и поступно уводи основне књижевнотеоријске појмове. Осмишљава говорне вежбе, диктате и језичке игре, динамично смењује активности у складу са пажњом ученика и подстиче их на активно учешће у процесу учења. Континуирано прати напредовање ученика, пружа благовремену индивидуалну подршку, сарађује са родитељима и примењује диференциран приступ у раду.

Активности ученика- Ученици учествују у разговору, пажљиво слушају наставника и саговорнике и одговарају потпуним реченицама. Вежбају гласовну анализу и синтезу, уче слова и овладавају техником читања и писања ћириличким писмом. Читају уметничке и неуметничке текстове, проналазе информације у тексту и изnose своје утиске о прочитаном. Пишу речи и реченице по диктату, самостално састављају кратке реченице и спајају их у краћу целину. Вођено препричавају, описују и причају, рецитују краће књижевне текстове и учествују у сценском извођењу. Раде самостално, у пару и у групи, учествују у језичким играма и вежбама и позајмљују и враћају књиге из библиотеке.

***Напомена за ИОП-1,2,3.-** За ученике којима је потребна додатна образовна подршка израђује се индивидуални образовни план (ИОП) у складу са врстом и степеном потребе. ИОП-1 подразумева прилагођавање услова рада и метода без измене исхода и стандарда - наставник прилагођава начин рада, темпо, наставна средства и облике комуникације. ИОП-2 подразумева прилагођавање садржаја и исхода у односу на могућности ученика, уз коришћење посебних стандарда постигнућа за поједине или све предмете. ИОП-3 се израђује за ученике са изузетним способностима и подразумева обогаћен програм са проширеним садржајима и вишим захтевима. Сва три плана израђује тим за инклузивно образовање уз сагласност родитеља, а наставник свој рад у одељењу усклађује са усвојеним планом и континуирано прати напредовање ученика.

Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: Вербално-текстуалне методе - метода монолога, метода дијалога, метода дискусије и текстуална метода - кроз које се остварује усмена и писана комуникација, разговор о прочитаном и рад на тексту. Од илустративно-демонстративних метода користе се метода демонстрације и метода илустрације, путем показивања правилног писања слова и читања, као и коришћења слика и илустрација уз текст. Специфична за почетно читање и писање јесте гласовна аналитичко-синтетичка метода, кроз коју ученици рашчлањују речи на гласове и поново их спајају у целину. Метода практичног рада остварује се кроз писање слова, речи и реченица, преписивање, допуњавање, диктат и самостално састављање краћих текстова. Метода игре примењује се кроз језичке игре и игре за развијање слушне пажње у свим фазама часа. Метода рецитовања подразумева учење и изговарање напамет научених песама и краћих одломака уз увођење ученика у правила правилног рецитовања. Метода усменог изражавања остварује се кроз вођено препричавање, причање по слици и доживљајима и описивање. Истраживачка метода примењује се кроз самостално проналажење информација у тексту и тражење значења непознатих речи. Од савремених метода користе се пројектна настава, проблемска настава и кооперативно учење кроз рад у пару и групи, драматизације и игре улога. Технике рада: Олуја идеја, игра улога, мисли - размени у пару, учење по станицама, једноминутни есеј и коцкарење у упрошћеном облику. Олуја идеја погодна је за уводни разговор пре читања текста, подстицање ученика да кажу шта знају о теми или лику и изражавање утисака после слушања приче или песме. Игра улога природно се уклапа у драматизацију књижевних текстова, симулацију свакодневних говорних ситуација попут разговора у продавници или поздрављања и сценско извођење. Техника мисли — размени у пару примењљива је кроз размену утисака о прочитаном, заједничко одговарање на питања у вези са текстом и вршњачко учење. Учење по станицама омогућава ученицима да циклично обилазе станице са различитим задацима читања, писања или говорних вежби прилагођеним узрасту и нивоу описмењавања. Једноминутни есеј примењује се на крају часа тако што ученици усмено или писано, у складу са степеном описмењавања, одговарају на једноставно питање о обрађеном садржају. Коцкарење се користи у упрошћеном облику, кроз питања опиши лик, упоређи два лика или повежи са сопственим искуством, у оквиру разговора о књижевном тексту. Облици рада: фронтални облик рада, групни облик рада, рад у пару (партнерски облик), индивидуални облик рада, комбиновани и сложени облици рада ИОП: Примењују се метода демонстрације уз појачану визуелну и тактилну подршку, метода дијалога прилагођена темпу и нивоу ученика, метода практичног рада кроз скраћене и поједностављене задатке
---	---

писања и читања, метода игре као примарни облик учења за ученике са тешкоћама у савладавању градива. За ученике са изузетним способностима примењују се истраживачка метода и пројектна настава са обogaћеним захтевима.

Од техника, најпримењивије су игра улога у упрошћеном облику, мисли - размени у пару уз подршку наставника или педагошког асистента, учење по станицама са задацима различите сложености прилагођеним нивоу ученика, те олуја идеја у усменом облику за ученике који још нису савладали писање.

Облик рада који се најчешће примењује у оквиру ИОП-а јесте индивидуални рад са прилагођеним задацима, уз комбиновање са радом у пару где ученик са тешкоћама ради уз подршку вршњака. Фронтални облик рада задржава се у деловима часа где су садржаји доступни свим ученицима, а групни рад организује се тако да ученик са ИОП-ом равноправно учествује у заједничким активностима у складу са својим могућностима.

Диференцирана настава: Прилагођавање садржаја, задатака, темпа и начина рада индивидуалним способностима, предзнањима и потребама ученика у оквиру редовне наставе, без измене програмских циљева. Наставник у истом одељењу истовремено ради са ученицима на различитим нивоима, припремајући задатке различите сложености у складу са основним, средњим и напредним нивоом постигнућа. Ученицима који спорије напредују у описмењавању задају се краћи и поједностављени задаци читања и писања уз појачану визуелну подршку и чешће понављање, а темпо рада прилагођава се индивидуалном напредовању. Ученицима на средњем нивоу задају се задаци у складу са очекиваним исходима програма, уз постепено усложњавање захтева. Ученицима са изузетним способностима припремају се захтевнији задаци са проширеним садржајима - самостално читање дужих и захтевнијих текстова, стваралачко писање, богатији говорни задаци и додатна лектира. Диференцирана настава остварује се и кроз учење по станицама са задацима различите сложености, рад у хомогеним и хетерогеним групама, коришћење различитих наставних материјала прилагођених нивоу ученика, те вршњачку подршку и рад у пару. Наставник континуирано прати напредак свих ученика и флексибилно прилагођава захтеве у складу са постигнутим резултатима, не остављајући ниједног ученика без одговарајућег нивоа подршке или изазова.

Начини праћења и вредновања постигнућа	Формативно праћење одвија се током учења и бележи се у педагошкој документацији наставника, а служи за усмеравање процеса учења. Обухвата праћење редовне активности ученика, њиховог залагања, мотивације и јављања на часу, контролу редовности и квалитета домаћих задатака, кратке ненајављене провере до 15 минута које немају сумативни карактер, давање јасне повратне информације о томе шта је добро урађено и шта треба побољшати, подстицање ученика да сами процене свој напредак путем самооцењивања, као и вршњачко оцењивање кроз међусобну процену радова. Сумативно праћење спроводи се на крају наставне целине или периода и резултира званичном оценом. Остварује се кроз усмену проверу у виду директног разговора којим се прати начин резоновања ученика, писмену проверу путем најављених контролних задатака и тестова знања, практичну проверу оцењивањем конкретних радова и активности, те вредновање пројеката и презентација. За систематизацију података о постигнућима наставници користе педагошку свеску за бележење запажања о раду ученика, ученички портфолио као збирку најбољих радова и самопроцена, е-дневник доступан и родитељима, дневнике учења у којима ученици сами наводе своје изазове и постигнућа, као и чекиране листе за брзи преглед остварености конкретних вештина и исхода.
Место извођења	Учионица,школско двориште, парк, библиотека
Наставна средства	Буквар, читанка, радна свеска, свеска за писање, прибор за писање (оловка, фломастери), слике и илустрације, постери, картице са словима и речима, стварни предмети из окружења, аудио и видео материјали, збирке песама и прича, сликовнице, часописи за децу, илустроване енциклопедије, дидактичке игре са словима и речима, ребуси и испуњалке, школска и одељењска библиотека, дигитални алати и образовне апликације.
Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1-Учествују у разговору. Говоре и пишу логично се изражавајући реченицама једноставне структуре. Уредно и читко пишу слова и бројеве. Читају с разумевањем уметничке и неуметничке текстове. Препознају формалне одлике поезије, прозе и драме. Уз помоћ наставника разликују врсте текстова. Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја и уочавају ликове, догађаје, време и место у књижевном тексту. У једноставним примерима уочавају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи. Препознају врсте речи и подврсте именица у низу. Препознају службу субјекта, предиката и прилошких одредби за место и време у једноставним реченицама. Почињу реченицу великим словом и

завршавају је одговарајућим интерпункцијским знаком. . Вођено препричавају, причају и описују на задату тему.

СПК2-Слушају саговорнике, на постављена питања дају одговоре потпуним реченицама. Састављају реченице и текстове једноставне структуре у говору и писању. Читају различите врсте уметничких и неуметничких текстова и упознају њихове основне одлике. Проналазе и репродукују експлицитне информације у тексту. Одговарају на питања о утисцима, ликовима, догађајима, месту и времену радње у књижевноуметничком тексту. Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима. - Уједноставним примерима издвајају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи. Уочавају заједничке одлике издвојених речи и закључују којој врсти припадају. Закључују о заједничким одликама главних функција у реченици и реченица у комуникативном контексту. Слушају саговорнике и на постављена питања дају одговоре потпуним реченицама. Састављају реченице и текстове једноставне структуре у говору и писању. Прате дати план и предлажу и бележе идеје за усмено и писано изражавање. Пишу кратке поруке и текстове. Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме.

СПК3-Слушају и говоре уважавајући саговорнике. Користе знања из језика како би се изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Читају да би уживали, сазнавали и учили. Доносе директне закључке и износе своје ставове о прочитаним текстовима. Доносе директне закључке и износе своје ставове о прочитаним текстовима повезујући их са личним искуствима. Развијају способност емпатије и заинтересовани су за учешће у заједничким активностима. Пажљиво слушају, постављају питања у складу са потребама и поштују правила уљудног опхођења. Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули. Користе знања из језика како би се изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Воле српски језик и доживљавају га као део свог идентитета.

Средњи ниво:

СПК1- Поштују језичку норму и правописна правила. Течно и с разумевањем читају уметничке и

неуметничке текстове. . Проналазе и повезују битне информације. Познају садржинске и формалне елементе уметничког текста. Уочавају специфичности конкретних књижевних дела и закључују о основним одликама књижевних врста. Анализирају догађаје, поступке, осећања и односе међу ликовима; одређују тему . Овладавају граматичким појмовима и језичким законитостима. Уочавају и издвајају у реченицама примере одређених граматичких појмова и правила. - Користе језик као низ могућности у усменом и писаном изражавању: препричавају, описују, причају и учествују у разговору. Читају и казују текст одговарајућом динамиком. Усмено и писано препричавају, причају, описују и учествују у разговору на задату тему, примењујући правописна правила.

СПК2-Говоре и пишу стварајући правилно структуриране реченице и текстове, поштујући језичку норму. Читајући повезују експлицитне информације и проналазе имплицитне информације у тексту. Разумеју информације приказане илустрацијама и фотографијама. Исказују и објашњавају своје утиске, доживљаје и мишљења о прочитаном тексту. - Вођено анализирају књижевна дела користећи одговарајуће књижевне термине. Исказују и објашњавају своје утиске, доживљаје и мишљења о прочитаном тексту. Прате и предвиђају даљи ток радње, повезују узроке и последице и своје закључке поткрепљују текстом. Учествоју у дискусијама, драматизацијама и играма улога . У реченици/тексту уочавају и издвајају одговарајуће примере речи. Рашчлањују реченицу издвајајући реченичне чланове и састављају реченице различите по комуникативној функцији и облику. Кроз игру спарују и групишу задате речи препознајући лексичке односе међу њима. . У разговору постављају одговарајућа питања и образлажу своје идеје уважавајући саговорнике. Учествоју у дискусијама и дебатама, уче кроз пројекте, проблемске и креативне задатке, драматизације и игре улога.

СПК3-Изражавају се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији писаним и усменим путем. Користе основне граматичке термине како би разумели и примењивали правописна правила. Спознају да читање пружа могућност за учење, развијање интелектуалних и језичких капацитета и лични развој. Упознају свој читалачки сензибилитет, негују читалачке навике и љубав према читању. Размењују запажања, мисли, осећања и закључке о прочитаним текстовима. Књижевна дела која самостално читају разумеју у одговарајућем жанровском кључу. Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности и развијају емпатију. Негују читалачке навике и љубав према читању. Користе различите врсте реченица сходно комуникативној ситуацији. Језички израз усклађују са контекстом. . Поштују вредности националне културе и култура других народа. Разумеју важност вршњачке размене и подршке.

Напредни ниво:

СПК1 - Стваралачки примењују језичке вештине у говору и писању. Тумаче текст. Користе књижевне и граматичке термине. Тумаче и интегришу догађаје, поступке, особине, главне идеје, мисли и осећања; прате развој ликова у књижевноуметничком тексту. Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике; познају најзначајније ствараоце и њихова дела. Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање, користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама. Читају и критички промишљају, издвајају и повезују релевантне информације, уочавају различите перспективе аутора и сврху текста.

СПК2 - Састављају усмени и писани текст интегришући језичке вештине којима владају. Читају и дискутују о прочитаним текстовима и медијским садржајима. Уче кроз истраживачке активности и креативно писање. Образлажу одлике књижевне врсте у конкретном делу. Уочавају сложеност ликова и узрочно-последичне везе међу догађајима. Изводе закључке о намерама, поступцима и осећањима ликова и своје ставове поткрепљују доказима из текста. Анализирају књижевна дела и интегришу елементе издвојене анализом. Читају и дискутују о прочитаним текстовима. Усмено и писано излагање обогаћују детаљима и образлажу своје ставове. Промишљају о информацијама из различитих извора, раздвајају чињенице од интерпретације и интегришу информације приказане на различите начине. Разговарају о истакнутим вредностима, износе и преиспитују аргументе

СПК3 - Говоре и пишу негујући аутентичност и слободу личног изражавања у складу са комуникативном ситуацијом. Радо читају и развијају своје образовне потребе. Критички приступају различитим изворима информација и развијају љубав према читању и језику. Радо читају и граде своје читалачко искуство. Бирају текстове према интересовањима и уживају у читању. Износе и преиспитују своје мишљење и спремни су да уваже другачија мишљења. Развијају и негују животне вредности и разумеју важност националне културе и идентитета. - Користе знања из језика како би се јасно изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Доживљавају језик као део свог идентитета и као основу за учење других језика. Стилски овладавају реченицом у свакодневном говору и писању. Користе знања из језика у стваралачком изражавању, као и приликом учења страних језика. Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању. Користе

	језик као низ могућности у изражавању, употребљавајући речи и изразе у основном и фигуративном значењу.
Корелација	Почетно читање и писање Математика - писање цифара упоредо са словима; геометријске линије као основа графомоторичких вежби. Ликовна култура - развој fine моторике кроз цртање, сликање и рад с прибором; ликовне теме инспирисане словима и текстом. Физичко и здравствено васпитање - развој fine моторике и правилног држања тела; оријентација у простору као основа за сналажење у равни папира. Музичка култура - бројалице и песмице развијају фонолошку свест и правилан изговор гласова. Свет око нас - тематски садржаји из непосредног окружења као основа за прве текстове које ученици читају и записују. Дигитални свет - препознавање слова у дигиталном окружењу; језичке игре као подстицај за читање. Грађанско васпитање / Верска настава - читање текстова са моралном поруком; бележење форми учтивог обраћања. Страни језик - свест о гласовном систему матерњег језика као основа за поређење са страним језиком. Књижевност Музичка култура - народне песме, бројалице и поетски текстови из лектире повезују се са певањем и ритмичким казивањем; рецитовање и музичко извођење текстова; песме из лектире (нпр. „Боже правде“) у вези са музичким васпитањем. Ликовна култура - илустровање прочитаног текста, ликова и призора из приче или песме; повезивање визуелног доживљаја са књижевним; рад на сликовницама; тема „Машта и стварност“ директно се прожима са књижевним текстовима. Свет око нас - тематски садржаји из природе, породице и друштва прожимају се са мотивима из лектире (животиње, годишња доба, школа, пријатељство); упознавање знаменитих личности српске културе кроз некњижевне текстове (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић). Физичко и здравствено васпитање - драмски текстови и луткарске форме повезују се са покретом и сценским извођењем; игре улога и драматизација текстова подстичу телесну изражајност. Грађанско васпитање / Верска настава - књижевни текстови са моралном поруком (басне, приче о пријатељству, поштовању) повезују се са усвајањем вредности, емпатијом и развојем моралног суда. Дигитални свет - коришћење дигиталних извора за проналажење информација о ауторима и делима; часописи

	и енциклопедије за децу у дигиталном облику као допуна лектири. Страни језик -- упознавање са прилагођеним бајкама и поетским формама на страном језику у корелацији са истим жанровима у настави Српског језика; развој читалачке мотивације кроз поређење текстова. Језик Математика - писање бројева речима (један, два, три...) примена је граматичких знања о именовању и правопису; разумевање текстуалних задатака захтева познавање реченичне структуре и значења речи; просторни односи (лево, десно, горе, доле) повезују се са прилозима за место. Свет око нас - имена људи, места, установа и школе коју ученик похађа непосредан су повод за увежбавање правила о употреби великог слова у властитим именима; описивање предмета, бића и природних појава подстиче употребу речи у одговарајућем контексту и богати речник. Страни језик - упоредно упознавање гласовних и граматичких система подстиче свест о језику као систему; разлике и сличности у структури реченице и врстама речи развијају металингвистичку свест; знања из граматике матерњег језика директно подупиру учење страног. Музичка култура - бројалице, песмице и ритмичке игре природан су контекст за уочавање гласова, слогова и речи; интонација при певању паралелна је са интонацијом изговорене реченице (питање, узвик, обавештење). Дигитални свет - читање кратких налога и упутстава на екрану примењује знање о реченичној структури и правопису; уочавање разлика између ћириличног и других писама у дигиталном окружењу. Грађанско васпитање - форме учтивог обраћања (молим, хвала, извини) усвајају се и у говору и у писаном облику, примењујући правила о реченици и интерпункцији; именовање себе, других и своје средине подстиче употребу властитих имена са великим словом. Језичка култура Свет око нас - описивање предмета, бића, годишњих доба и природних појава из непосредног окружења непосредан је повод за усмено изражавање; читање некњижевних текстова (популарни и информативни текстови о природи, школи, породици) увежбава читање са разумевањем у функционалном контексту; извештавање о сопственом искуству и доживљају подстиче причање и описивање. Музичка култура - певање и ритмичко казивање бројалица и песмица развијају правилан изговор, интонацију и акценат; слушање музике и музичких текстова подстиче развој слушне пажње и концентрације; напамет говорење поетских текстова повезује рецитовање са музичким извођењем. Ликовна култура - причање о слици и описивање ликовног рада повезују визуелно опажање са усменим изражавањем; записивање наслова слике или реченица инспирисаних ликовним радом увежбава писање у
--	---

	смисленом контексту; осматрање и описивање детаља на слици или фотографији развија аналитичко опажање и речник. Физичко и здравствено васпитање - разумевање и извршавање усмених упутстава и налога развија слушну пажњу и разумевање говорне поруке; описивање покрета и телесних активности подстиче усмено изражавање; разговорне и ситуационе игре у покрету природан су контекст за примену форми учтивог обраћања. Грађанско васпитање - усвајање и примена форми учтивог обраћања (поздрављање, захваљивање, извињавање, молба) остварује се кроз свакодневну говорну праксу; вођење разговора уз уважавање саговорника и поштовање правила комуникације директно се прожима са садржајима грађанског васпитања; слушање туђих мишљења и изражавање сопствених ставова развија комуникативну и грађанску компетенцију. Страни језик - вештине слушања, говорења и разумевања развијене у матерњем језику подупиру усвајање страног; свест о правилном изговору и богатом речнику матерњег језика подстиче свесно учење страног; интеркултурна свест и поштовање саговорника заједничке су вредности обеју наставних области. Дигитални свет - читање кратких дигиталних текстова и налога увежбава читање са разумевањем у новим контекстима; коришћење дигиталних извора за проналажење информација и илустрација подстиче критичко читање; слушање аудио и видео садржаја развија слушну пажњу и разумевање говорне поруке
Наставна тема/област:	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ
Садржај теме	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; џ, ч; ј, љ).

Исходи наставе и учења у оквиру теме	Ученик ће бити у стању да: Разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице. Влада основном техником читања и писања ћириличног текста. Разуме оно што прочита. Пише читко и уредно. Пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила. Гласно чита, правилно и са разумевањем. Тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног. Пронађе информације експлицитно изнете у тексту.
Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржај теме	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма, Ја сам чудо видео Јован Јовановић Змај, Зимска песма Војислав Илић, Пролетња зора/Воја Царић, Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач Десанка Максимовић, Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце Гвидо Тартаља, Китова беба/Мрави/Постеља за зеку Бранко Ћопић, Жежева кућица (читање у наставцима) Душан Радовић, Јесења песма/Срећна Нова година Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна; Дете/Деца су украс света Стеван Раичковић, Цртанка/Бранислав Лазаревић, Сликар Перо Зубац, Добар друг ти вреди више Драгомир Ђорђевић, Није лако бити дете Проза Народна прича, Свети Сава и ђаци Народна прича, Деда и репа /Голуб и пчела Народна басна, Лисица и гавран Доситеј Обрадовић, Два јарца; Две козе Лав Николајевич Толстој, Два друга Драган Лукић, Јоца вози тролејбус/Игор Коларов, Дум-дум Оливер и његов бубањ

	Ђуро Дамјановић, Дан кад је јутро било слово/Весна Ћоровић Бутрић, Ноћни ћошак Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, Загонетке лаке за прваке ђаке, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови Гвидо Тартаља, Зна он унапред Душан Радовић, Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буде први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: Буквар ДОМАЋА ЛЕКТИРА Јован Јовановић Змај, Песме за децу (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: – песма; – прича; – догађај; место и време збивања; – књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; – драмски текст за децу; – шаљива песма; – басна; – загонетка.
--	--

Исходи наставе и учења у оквиру теме	Ученик ће бити у стању да: Активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита. Препозна песму, причу и драмски текст. Одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом. Уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина. Изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу. Препозна загонетку и разуме њено значење. Препозна басну и разуме њено значење. Напамет говори краће књижевне текстове. Учествује у сценском извођењу текста. Слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања.
Наставна тема/област:	ЈЕЗИК
Садржај теме	(глас, слово, реченице по значењу, употреба великог слова, тачка, упитник, узвичник) Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника иузвичника у реченици.

Исходи наставе и учења у оквиру теме	Ученик ће бити у стању да: Разликује слово, реч и реченицу. Правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају. Правилно употреби велико слово. Примењује основна правописна правила.
Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржај теме	Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богађење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слухне пажње. Писање Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање. Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др.

	Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивног понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.		
Исходи наставе и учења у оквиру теме	Ученик ће бити у стању да: Учтиво учествује у вођеном и слободном разговору. Обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. Усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима. Усмено описује ствари из непосредног окружења. Бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору. Пажљиво и културно слуша саговорнике. Слуша, разуме и парафразира поруку. Писмено одговара на постављена питања. Спаја више реченица у краћу целину.		
ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ			
Наставна тема-област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Почетно читање и писање	СПК 1 — Читање и препознавање СРП.ОО1.О.1.1 Знају све гласове и слова ћириличног и латиничког писма, као и значења речи и фразеологизама које користе у свакодневном говору и писању. СРП.ОО1.О.1.5 Владају техником читања ћириличног и латиничког текста и разумеју информације експлицитно исказане у краћим уметничким и неуметничким текстовима, идентификујући речи и изразе	СПК 1 — Течно читање СРП.ОО1.С.1.1 Читају и казују текст одговарајућом динамиком. СРП.ОО1.С.1.2 Познају значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима и идентификују оно што им је непознато. СПК 2 — Писање с разумевањем СРП.ОО1.С.2.1 Течно читају и природно казују текст одговарајућим	СПК 1 — Критичко читање СРП.ОО1.Н.1.1 Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама.

	који су им непознати. СПК 2 — Писање и изражавање СРП.ОО1.О.2.1 Изговарају све гласове и пишу сва слова оба писма поштујући језичку норму у говору и писању; употребљавају речи и изразе у одговарајућем контексту. СРП.ОО1.О.2.2 Пишу кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. СРП.ОО1.О.1.2 Почињу реченицу великим словом, завршавају је одговарајућим интерпункцијским знаком, употребљавају велико почетно слово у једноставнијим примерима. СПК 3 — Примена у свакодневном животу СРП.ОО1.О.3.1 Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме, и писано се изражавају у одговарајућим ситуацијама. СРП.ОО1.О.3.2 Пишу кратке поруке, текстове и попуњавају једноставне обрасце.	темпом и интонацијом, правилно наглашавајући речи у реченици, поштујући смисао текста. СРП.ОО1.С.2.3 Држе се теме, јасно структурирају излагање (уводни, средишњи и завршни део); пишу јасним и потпуним реченицама, исправљају своје грешке. СПК 3 — Примена читања и писања СРП.ОО1.С.3.1 Користе вештине читања (читање у себи, читање с оловком у руци, летимично читање...) и казивања у свакодневном животу, учествују у културним догађајима у школи и заједници. СРП.ОО1.С.3.3 Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама и дигиталном окружењу.	СРП.ОО1.Н.1.2 Читају и критички промишљају, издвајају и повезују релевантне изворе и информације, уочавају различите перспективе и гледишта аутора, као и сврху текста. СПК 2 — Стваралачко писање СРП.ОО1.Н.2.1 Усмено и писано излагање обogaђују детаљима, образлажу своје ставове. СРП.ОО1.Н.2.2П ромишљају о комплексним информацијама из различитих делова текста и различитих извора, раздвајају чињенице од интерпретације, процењују релевантност и упоређују информације приказане на различите начине. СПК 3 — Аутентично изражавање СРП.ОО1.Н.3.1 Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању
--	---	--	--

			придобиајући пажњу других. СРП.ОО1.Н.3.5 Користе језик као низ могућности у изражавању, употребљавајући речи и изразе у основном и фигуративном значењу. СРП.ОО1.Н.3.6 Стилски овладавају реченицом у свакодневном говору и писању, користе знања из језика у стваралачком изражавању.
Књижевност	Доживљај и разумевање књижевног текста (СПК 1) СРП.ОО1.О.1.5 Разумеју информације експлицитно исказане у краћим уметничким и неуметничким текстовима (линеарним и нелинеарним), идентификујући речи и изразе који су им непознати. СРП.ОО1.О.1.6 Уз помоћ наставника, разликују врсте текстова. СРП.ОО1.О.1.7 Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја; уочавају ликове, догађаје, време и место у књижевном тексту. Рецепција и тумачење (СПК 2) СРП.ОО1.О.2.5 Издавају и репродукују информације експлицитно исказане у	Познавање књижевних врста и форми (СПК 1) СРП.ОО1.С.1.6 Разликују основне делове текста и књиге (наслов, пасус, аутор, садржај, речник) и именују формалне елементе уметничких текстова: пасус, стих, строфа, рима, опис, приповедање, дијалог. СРП.ОО1.С.1.7 Разликују књижевне врсте (бајка, басна, песма, прича, приповетка, роман, драмски текст, кратке народне умотворине); разликују народну од ауторске књижевности. СРП.ОО1.С.1.8 Одређују садржинске елементе књижевноуметничког	Критичко читање и познавање књижевности (СПК 1) СРП.ОО1.Н.1.2 Читају и критички промишљају; издавају и повезују релевантне изворе и информације, уочавају различите перспективе и гледишта аутора, као и сврху текста. СРП.ОО1.Н.1.3 Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике; познају најзначајније ствараоце из српске и светске

	краћим текстовима, као и непознате речи и изразе – траже објашњење у доступним изворима. СРП.ОО1.О.2.6 Читањем текстова упознају основне одлике и функције различитих врста текстова. СРП.ОО1.О.2.7 Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима; одговарају на питања у вези са ликовима, догађајима, местом и временом радње. Вредновање и повезивање са животом (СПК 3) СРП.ОО1.О.3.4 Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули. СРП.ОО1.О.3.5 Изводе директне закључке о догађајима, поступцима и осећањима ликова и размењују их са вршњацима. СРП.ОО1.О.3.7 Износе лични доживљај прочитаног текста; повезују поступке ликова са животним искуством, преиспитујући своје поступке; развијају отпорност и самопоуздање.	текста: тему, главне и споредне ликове, догађаје, време и место радње. СРП.ОО1.С.1.9 Примењују стратегије читања и разумевања прочитаног. Анализа и интерпретација (СПК 2) СРП.ОО1.С.2.6 Проналазе информације користећи основне делове текста и књиге; издвајају формалне елементе уметничког и неуметничког текста. СРП.ОО1.С.2.7 Уочавају специфичности конкретних књижевних дела и закључују о основним одликама књижевних врста. СРП.ОО1.С.2.8 Анализирају догађаје, поступке, осећања и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; одређују тему. СРП.ОО1.С.2.9 Прате и предвиђају даљи ток радње, преиспитују претпоставке, повезују очигледне узроке и последице, поткрепљују своје закључке позивајући се на текст. Читалачка култура и вредности (СПК 3) СРП.ОО1.С.3.7 Књижевна дела која самостално читају разумеју у одговарајућем жанровском кључу. СРП.ОО1.С.3.8 Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности; развијају емпатију.	књижевности за децу и њихова дела. СРП.ОО1.Н.1.4 Тумаче и интегришу догађаје, поступке, особине, главне идеје, мисли и осећања; прате развој ликова у књижевноуметничком тексту. СРП.ОО1.Н.1.5 Препознају фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту и свакодневnoj комуникацији (нпр. пренесено значење). Дубинска анализа и тумачење (СПК 2) СРП.ОО1.Н.2.3 Образлажу одлике књижевне врсте у конкретном делу. СРП.ОО1.Н.2.4 Уочавају сложеност ликова и узрочно-последичне везе међу догађајима; изводе закључке о поступцима и осећањима ликова и своје ставове поткрепљују доказима из текста. СРП.ОО1.Н.2.5 Тумаче
--	---	--	---

		СРП.ОО1.С.3.10 Развијају машту и истражују могућности језичко-стилског обликовања мисли и идеја.	фигуративну употребу језика. Читалачки идентитет и вредности (СПК 3) СРП.ОО1.Н.3.3 Бирају текстове према интересовањима, уживају у читању и граде своје читалачко искуство. СРП.ОО1.Н.3.4 Упоређују и образлажу догађаје кроз процену узрока и последица; формирају се као моралне личности које познају и негују општеприхваћене људске и друштвене вредности.
Језик	Гласови, слова и правопис (СПК 1) СРП.ОО1.О.1.1 Знају све гласове и слова ћириличног и латиничког писма, као и значења речи и фразеологизама које користе у свакодневном говору и писању. СРП.ОО1.О.1.2 Почињу реченицу великим словом, завршавају је одговарајућим интерпункцијским знаком, употребљавају велико почетно слово у једноставнијим примерима. Норма и писање (СПК 2) СРП.ОО1.О.2.1 Изговарају све гласове и	Врсте речи и граматичке категорије (СПК 1) СРП.ОО1.С.1.13 Препознају односе антонимије, синонимије, хипонимије/хиперонимије, хомонимије; владају основним творбеним обрасцима (нпр. грађење умањеница). Анализа реченице и речи (СПК 2) СРП.ОО1.С.2.13 Кроз игру спарују и групишу задате речи препознајући лексичке односе међу њима;	Стваралачка примена знања о језику (СПК 3) СРП.ОО1.Н.3.5 Користе језик као низ могућности у изражавању, употребљавајући речи и изразе у основном и фигуративном значењу. СРП.ОО1.Н.3.6 Стилски овладавају реченицом у свакодневном говору и писању, користе знања из

	пишу сва слова оба писма поштујући језичку норму у говору и писању; употребљавају речи и изразе у одговарајућем контексту. СРП.ОО1.О.2.2 Пишу кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. Примена знања о језику (СПК 3) СРП.ОО1.О.3.8 Користе знања из језика како би се јасно изражавали писаним и усменим путем; доживљавају језик као део свог идентитета и као основу за учење других језика.	примењују основне творбене обрасце. Примена знања о језику (СПК 3) СРП.ОО1.С.3.11 Користе знања из језика како би се јасно и правилно изражавали писаним и усменим путем и учили друге језике. СРП.ОО1.С.3.12 Користе различите врсте реченица сходно комуникативној ситуацији; граде свој стил изражавања у свакодневном говору, писању и језичком стваралаштву играјући се могућностима варирања редоследа речи у реченици. СРП.ОО1.С.3.13 Језички израз усклађују са контекстом.	језика у стваралачком изражавању, као и приликом учења страних језика.
Језичка култура	Основни ниво: Говорење и слушање (СПК 1) СРП.ОО1.О.1.3 Познају основна начела вођења разговора и форме учтивог обраћања; препознају говор мржње као негативну појаву. СРП.ОО1.О.1.4 Вођено препричавају, причају и описују на задату тему. Усмено и писано изражавање (СПК 2) СРП.ОО1.О.2.3 Постављају питања, траже и дају објашњења, учтиво прихватају или одбијају, захваљују се или се извињавају. СРП.ОО1.О.2.4 Прате дати план, предлажу и бележе идеје за усмено и писано изражавање.	Средњи ниво: Казивање и богаћење речника (СПК 1) СРП.ОО1.С.1.1 Читају и казују текст одговарајућом динамиком. СРП.ОО1.С.1.2 Познају значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (уџбеници, лектира и сл.) и идентификују оно што им је непознато. СРП.ОО1.С.1.3 Усмено и писано препричавају, причају, описују и учествују у разговору на задату тему; у писаном изражавању примењују правописна правила.	Напредни ниво: Аргументовано и занимљиво излагање (СПК 1) СРП.ОО1.Н.1.1 Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама. Обогаћено и критичко изражавање (СПК 2) СРП.ОО1.Н.2.1 Усмено и

	Комуникација у свакодневном животу (СПК 3) СРП.ОО1.О.3.1 Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме, и писано се изражавају у одговарајућим ситуацијама. СРП.ОО1.О.3.2 Пишу кратке поруке, текстове и попуњавају једноставне обрасце. СРП.ОО1.О.3.3 Пажљиво слушају саговорнике, постављају питања у складу са својим потребама, поштују правила уљудног опхођења, без говора мржње. СРП.ОО1.О.3.4 Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули. СРП.ОО1.О.3.6 Користе информације из различитих врста текстова у свакодневном животу.	СРП.ОО1.С.1.4 У кратким цртама образлажу своје идеје. СРП.ОО1.С.1.5 Идентификују битне информације у линеарном и нелинеарном тексту. Структурисано изражавање (СПК 2) СРП.ОО1.С.2.1 Течно читају и природно казују текст одговарајућим темпом и интонацијом, правилно наглашавајући речи у реченици, поштујући смисао текста. СРП.ОО1.С.2.2 Одређују значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и контекста у којем су употребљени; издвајају делове текста који су им нејасни и траже додатне информације из различитих извора. СРП.ОО1.С.2.3 Држе се теме, јасно структурирају излагање (уводни, средишњи и завршни део); пишу јасним и потпуним реченицама, исправљају своје грешке. СРП.ОО1.С.2.4 Описују како су дошли до идеје, зашто је та идеја добра и како се може реализовати. СРП.ОО1.С.2.5 Издвајају, упоређују и повезују битне информације исказане у различитим деловима текста, као и различитим врстама текстова; представљају информације на различите начине.	писано излагање обogaћују детаљима; образлажу своје ставове. СРП.ОО1.Н.2.2 Промисљају о комплексним информацијама из различитих делова текста и различитих извора; раздвајају чињенице од интерпретације, процењују релевантност и упоређују информације приказане на различите начине (графикон, дијаграм, илустрација, фотографија, звук и анимација). Аутентично и одговорно изражавање (СПК 3) СРП.ОО1.Н.3.1 Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању придобијајући пажњу других. СРП.ОО1.Н.3.2 Изводе сложеније закључке да би процењивали садржај и врху текста, предвиђали, описивали, упоређивали, објашњавали, повезивали
--	---	---	---

		Изражавање у различитим ситуацијама (СПК 3) СРП.ОО1.С.3.1 Користе вештине читања (читање у себи, читање с оловком у руци, летимично читање...) и казивања у свакодневном животу; учествују у културним догађајима у школи и заједници. СРП.ОО1.С.3.2 У свакодневној комуникацији користе одговарајуће речи и фразеологизме; уважавају саговорнике. СРП.ОО1.С.3.3 Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама и дигиталном окружењу. СРП.ОО1.С.3.4 Слободно изражавају своје идеје у различитим комуникативним ситуацијама; одговорно се односе према интелектуалној својини. СРП.ОО1.С.3.5 Размеђују информације и закључке у вези са различитим врстама текстова; процењују квалитет информација и примереност илустрација које прате текст. СРП.ОО1.С.3.6 Сналазе се у литератури и другим изворима сазнања. СРП.ОО1.С.3.9 Проналазе решења за животне ситуације свесни веза између	и обједињавали; критички се односе према изворима информација водећи рачуна о релевантности и безбедности на интернету.
--	--	---	--

		узрока и последица (одговоран однос према здрављу, безбедност, друштвено ангажовање, еколошка свест).	
Наставни предмет: Српски језик ДОПУНСКА НАСТАВА			
Разред: Први		Годишњи фонд часова: 36	Недељни фонд часова: 1/2
Циљ учења: Почетно читање и писање - Подржати ученике у савладавању технике читања и писања ћириличног писма у складу са индивидуалним темпом напредовања, уз примену принципа индивидуализације. Књижевност - Оспособити ученике да активно слушају и разумеју садржај књижевног текста, препознају основне књижевне врсте и изразе свој доживљај прочитаног. Језик - Оспособити ученике за правилну примену основних граматичких и правописних правила у усменом и писаном изражавању. Језичка култура - Развити основне комуникативне вештине ученика -говорење, слушање, читање и писање - у складу са нормама стандардног српског језика и захтевима свакодневне комуникације.			
Тема:		Почетно читање и писање	

Начини и поступци остваривања садржаја/теме	Методе: Метода дијалога (разговор) - учитељ кроз питања и одговоре утврђује тачке неразумевања и усмерава ученика; метода демонстрације -учитељ показује правилан начин писања слова, смер потеза и повезивање слова у речима; текстуална метода - рад на кратким и једноставним текстовима прилагођеним нивоу ученика; практичан рад - увежбавање писања слова, речи и реченица кроз конкретне задатке различите тежине; игровна метода - коришћење игролике активности за подстицање мотивације и смањење анксиозности при читању и писању. Технике: Мисли–размени у пару (Think-Pair-Share) - ученик са учитељем или вршњаком наизменично чита, исправља и коментарише; учење по станицама - различити кутићи са задацима за гласовну анализу, препознавање слова, читање слогова и писање речи, кроз које ученик пролази сопственим темпом; картице са словима и слоговима - манипулисање, слагање и читање; игре речима -ребуси, слагалице, испуњалке, проналажење слова у низу; графомоторичке вежбе - вођено писање по тачкицама, прецртавање по шаблону, слободно писање у различитим линијским системима; читање у паровима (штафетно) - наизменично читање речи и реченица у пару; цедуље са налозима - читање кратких практичних упутстава; диктат са предусретањем грешака - учитељ унапред упозорава на тешкоће, ученик пише свесно. Облици рада: Индивидуални рад - основни облик допунске наставе, будући да је она намењена ученицима са специфичним тешкоћама у савладавању читања и писања; сваки ученик добија задатке прилагођене управо његовим потребама и темпу напредовања; рад у пару - ученик са учитељем или са пажљиво одабраним вршњаком; учење по станицама - ученик самостално обилази станице и бира редослед активности; фронтални рад - у краћим сегментима, за заједничко понављање и демонстрацију.
---	--

Активност наставника	Процењује предзнања ученика и планира наставу на више нивоа. Бира поступак описмењавања примерен одељењу. Организује визуелне, акустичке и тактилне подстицаје за развој опажања и пажње. Демонстрира правилно држање оловке, положај тела и смер писања. Организује гласовну анализу и синтезу речи. Повезује изговорени глас са графичким знаком - словом. Организује паралелно учење читања и писања на сваком часу. Поставља питања ради провере разумевања прочитаног. Припрема разноврсне вежбе писања и читања прилагођене нивоу ученика. Прати индивидуални темпо напредовања и благонаклоно исправља грешке. Подстиче ученике на свакодневно читање и сарађује са родитељима и библиотекарим.
Активност ученика	Посматрају, слушају и учествују у разговорним и играликим активностима. Изводе вежбе fine моторике и графомоторике. Растављају речи на гласове и спајају гласове у речи. Препознају гласове и слова и повезују их. Пишу штампана и писана слова ћирилице - прво појединачно, затим у речима и реченицама. Преписују, допуњавају и самостално записују реченице. Пишу по диктату примењујући правописна правила. Гласно, тихо и штафетно читају примерене текстове. Одговарају на питања о прочитаном. Учествују у језичким играма са словима и речима. Негују правилно седење, држање оловке и уредност у свесци.
Начини праћења постигнућа	Праћење се остварује кроз свакодневно посматрање ученика током читања и писања, уз праћење темпа напредовања сваког ученика појединачно. Провера разумевања прочитаног спроводи се усменим питањима и задацима повезивања. Напредак у писању прати се увидом у свеске ученика, а квалитет писања процењује се на основу уредности, читкости и правилности слова. Примена стечених вештина прати се кроз диктат, преписивање и самостално записивање реченица.
Тема:	Књижевност

Начини и поступци остваривања садржаја/теме	Методе: Метода дијалога (разговор) - вођен разговор о прочитаном и одслушаном тексту кроз питања која постепено подстичу ученика да уочи ликове, догађаје, место и време радње; метода демонстрације -учитељ интерпретативно чита текст, показујући образац пажљивог и доживљајног слушања; текстуална метода - рад на кратким, интересантним и узрасно примереним текстовима прилагођеним нивоу ученика (сликовнице, кратке приче, загонетке, кратке песмице); игровна метода - одгонетање загонетки, игре улога, луткарске игре и драмске игре као начини уживљавања у књижевне садржаје без притиска формалне провере; проблемска метода - постављање питања типа „Зашто мислиш да је лик поступио тако?" ради подстицања критичког мишљења на нивоу ученика. Технике : Мисли–размени у пару - ученик са учитељем или вршњаком размењује утиске о прочитаном, именује ликове и описује главни догађај; читање по улогама -наизменично читање реплика из драмског текста ради бољег разумевања форме и садржаја; олуја идеја - слободно набрајање особина лика или асоцијација на прочитани текст без оцењивања; картице са питањима -ученик извлачи картицу са питањем о тексту и одговара усмено; илустровање прочитаног - цртање омиљеног лика или призора из приче као начин провере разумевања и доживљавања текста; игра улога - ученик преузима улогу лика из приче или басне и говори у његово име; слагалица редоследа -картице са деловима радње које ученик слаже у исправан редослед; одгонетање загонетки - разговор о значењу и поукама кроз игру погађања; луткарска игра -оживљавање ликова из драмских текстова помоћу лутке или импровизованих реквизита; предвиђање - учитељ прекида читање у занимљивом тренутку и пита ученика шта мисли да ће се даље десити. Облици рада: Индивидуални рад - прилагођен специфичним тешкоћама ученика у разумевању прочитаног, праћењу радње или именовању књижевних елемената; учитељ бира текстове и питања према нивоу ученика; рад у пару - ученик са учитељем или са пажљиво одабраним вршњаком чита наизменично, разговара о тексту и решава задатке разумевања; рад у малој групи - у случају када допунску наставу похађа неколико ученика, групни разговор о тексту, игре улога и заједничко одгонетање загонетки стварају подстицајну атмосферу без страха од грешке; фронтални рад - у краћим сегментима при интерпретативном читању учитеља и заједничком разговору о слушном доживљају.
---	--

Активност наставника	Бира и припрема текстове примерене узрасту и нивоу ученика. Интерпретативно чита или казује књижевне текстове. Поставља питања о садржају, ликовима, догађајима, месту и времену радње. Организује вођен разговор о прочитаном и одслушаном. Поступно и описно уводи основне књижевнотеоријске појмове без учења дефиниција. Подстиче ученике да изразе свој доживљај и мишљење о поступцима ликова. Организује различите врсте читања - гласно, тихо, штафетно, по улогама. Мотивише ученике на самостално читање лектире и сликовница. Сарађује са библиотекаром и организује часове у школској библиотеци. Благовремено најављује домаћу лектуру и даје задатке за усмерено читање.
Активност ученика	Пажљиво слушају интерпретативно читање и казивање текстова. Гласно, тихо и штафетно читају примерене текстове. Одговарају на питања о садржају, ликовима и догађајима у тексту. Учествују у разговору о прочитаном и изражавају свој утисак и мишљење. Препознају и именују песму, причу, драмски текст, басну и загонетку. Уочавају основне делове текста и књиге - наслов, аутора и садржај. Учествују у читању по улогама, драматизацијама и луткарским играма. Напамет говоре краће стихове и одломке. Самостално читају домаћу лектуру и припремају се по задатим питањима. Позајмљују, чувају и враћају књиге из библиотеке.
Начини праћења постигнућа	Праћење се остварује кроз посматрање ученика у разговору о прочитаном и одслушаном тексту. Постигнућа се процењују на основу усмених одговора на питања о ликовима, догађајима, месту и времену радње. Прати се способност ученика да препозна и именује књижевну врсту, изрази доживљај и мишљење о поступцима ликова. Увид у напредак добија се и кроз напамет казивање текстова, учешће у драматизацији и разговор о домаћој лектури.
Тема:	Језик

Начини и поступци остваривања садржаја/теме	Методе: Метода дијалога (разговор) - кроз питања и одговоре учитељ открива конкретну тачку тешкоће (нпр. заборавља велико слово, не разликује реч и реченицу) и усмерава ученика на разумевање; метода демонстрације -учитељ на конкретном примеру показује структуру реченице, место великог слова и интерпункцијског знака, разлику између гласа, речи и реченице; текстуална метода - уочавање граматичких и правописних елемената у кратким, занимљивим и познатим текстовима из свакодневног живота ученика; практичан рад - разноврсне писане и усмене вежбе кроз које ученик примењује правила у конкретним ситуацијама; игровна метода -језичке игре и активности које граматичке садржаје претварају у забаву без притиска. Технике : Картице са речима и реченицама - ученик слаже, сортира, допуњава и исправља картице (нпр. слаже речи у реченицу, додаје велико слово и тачку); исправљање грешака -ученик добија реченицу са намерно уграђеном грешком (нпр. без великог слова или без тачке) и самостално је исправља; допуњавање реченица - ученик уписује реч која недостаје или одговарајући интерпункцијски знак на крају; фонолошке вежбе -бројање речи у реченици тапшањем, раздвајање гласова у речи, проналажење речи са одређеним гласом; лексичке вежбе - набрајање имена, презимена и назива из ученикове околине уз писање великим словом; синтаксичке вежбе - усмено и писано састављање реченица на основу слике, задатих речи или доживљаја; интонационе вежбе - изговарање исте реченице различитом интонацијом (обавештење, питање, узвик) уз разумевање разлике у значењу и запису; мисли–размени у пару - ученик са учитељем наизменично смишља реченице и проверава да ли су правилно написане; учење по станицама - станица за велико слово, станица за интерпункцију, станица за препознавање речи и реченице, станица за гласовну анализу; диктат са предусретањем грешака -учитељ унапред упозорава на тешка места (нпр. „Пажња, следећа реч је властито име!"), ученик пише свесно и са разумевањем. Облици рада: Индивидуални рад - основни и доминантан облик допунске наставе; задаци су прецизно прилагођени тачки ученикове тешкоће (нпр. само велико слово, само интерпункција, само препознавање реченице); рад у пару - ученик са учитељем или вршњаком наизменично саставља и проверава реченице, исправља грешке и образлаже своје одлуке; рад у малој групи -
---	--

	када допунску наставу похађа неколико ученика, заједничке игре речима, сортирање картица и такмичарске вежбе подстичу учење кроз интеракцију; фронтални рад - у кратким уводним сегментима за заједничку демонстрацију правила на конкретном примеру.
Активност наставника	Представља језик као систем увек у контексту, никада изоловано. Организује гласовну анализу речи и скреће пажњу на разликовну функцију гласа. Умерава ученике да уочавају реч као јединицу између гласа и реченице. Указује на правилан акценат речи у говору. Организује уочавање реченице у оквиру текста и скреће пажњу на интонацију при изговарању. Демонстрира писање великог слова на почетку реченице и употребу одговарајућег интерпункцијског знака. Организује разноврсне и честе правописне вежбе. Подстиче ученике да запажају језичке појаве без форсирања терминологије.
Активност ученика	Разликују глас, реч и реченицу у говору и писању. Спровode гласовну анализу речи и одређују позицију гласова. Уочавају и именују реченице у тексту. Изговарају реченице са одговарајућом интонацијом - обавештајном, упитном и узвичном. Пишу реченицу великим словом и завршавају је тачком, знаком питања или знаком узвика. Пишу властита имена, презимена и надимке великим почетним словом. Увежбавају правописна правила кроз разноврсне писане вежбе, преписивање и диктат. Уочавају речи у реченици и запажају да су одвојене белинама.

Начини праћења постигнућа	Праћење се остварује кроз посматрање примене граматичких и правописних знања у усменом и писаном изражавању. Постигнућа се процењују увидом у свеске ученика, кроз писане вежбе, диктат и преписивање. Прати се доследност примене великог слова и одговарајућег интерпункцијског знака. Разумевање граматичких појава проверава се усменим питањима у контексту текста и разговора.
Тема:	Језичка култура
Начини и поступци остваривања садржаја/теме	Методе: Метода дијалога (разговор) - вођен, подстицајан разговор кроз који учитељ открива у којој вештини ученик има највећу тешкоћу (говор, слушање, читање или писање) и усмерава рад према тој потреби; метода демонстрације - учитељ моделује правилан говор у потпуним реченицама, показује начин препричавања и описивања, демонстрира пажљиво слушање и реаговање на поруку; текстуална метода - рад на кратким, динамичним и узрасно примереним текстовима кроз које ученик увежбава читање са разумевањем и писано одговарање на питања; практичан рад -конкретне говорне, писане и слушне вежбе прилагођене нивоу ученика; игровна метода - разговорне игре, ситуационе игре и игре улога у функцији развоја комуникативних вештина без страха од грешке. Технике : Мисли–размени у пару - ученик са учитељем разговара о одређеној теми, слика или доживљаја; наизменично говоре и слушају, чиме се природно увежбавају обе вештине; игра улога и симулација - ученик преузима улогу у свакодневној комуникативној ситуацији (купопродаја, разговор на телефону, поздрављање, питање за помоћ) и вежба учтиво и потпуно изражавање; причање по слици и низу слика -ученик усмено описује шта види, именује ликове и догађаје, смишља наставак приче; препричавање са планом -учитељ чита кратак текст, затим даје ученику план са питањима (Ко? Шта? Где? Када?) и ученик препричава уз ослонац на план; описивање предмета, бића и годишњих доба - структурирано усмено описивање уз подстицајна питања учитеља; диктат са предусретањем грешака - учитељ унапред упозорава на правописне тешкоће, ученик пише свесно примењујући правила; слушање са задатком -учитељ чита кратак текст, ученик пажљиво слуша и затим одговара на конкретна питања или бира тачан одговор међу понуђенима; читање у паровима -наизменично читање реченица и одломака уз проверу разумевања питањима; спајање реченица у целину -ученик добија неколико реченица на

	картицама и слаже их у смислену и повезану причу; писање кратке поруке - ученик пише две до три реченице о свом доживљају, омиљеној животињи или игри, са нагласком на повезаност и уредност; једноминутни есеј -ученик у кратком времену усмено или писано одговара на питање „Шта ти је данас било занимљиво?" чиме се развија спонтано и самостално изражавање. Облици рада: Индивидуални рад - темељни облик допунске наставе; задаци су прецизно прилагођени конкретној тешкоћи ученика - слабије говорење, недовољно разумевање слушног текста, тешкоће у писаном одговарању или спајању реченица; ученик напредује сопственим темпом без поређења са вршњацима; рад у пару - ученик са учитељем или пажљиво одабраним вршњаком наизменично говори, слуша и коментарише; размена улога говорника и слушаоца природан је начин увежбавања обеју вештина у јединству; рад у малој групи - када допунску наставу похађа неколико ученика, групни разговор, заједничко причање приче „реченицу по реченицу", игре описивања и погађања подстичу комуникацију у опуштеној атмосфери; фронтални рад - у кратким уводним сегментима за заједничку демонстрацију исправног говора, начина слушања или читања с разумевањем.
Активност наставника	Организује вођен разговор о тексту и одређеној теми уз подстицање потпуних реченица. Усмерава ученике да пажљиво и културно слушају саговорнике. Подстиче усмено изражавање кроз говорне вежбе уз помоћ датог плана. Организује препричавање, причање и описивање као препоручене облике усменог изражавања. Негује правилан изговор свих гласова и упућује родитеље на консултације са логопедом када је то потребно. Богати речник ученика кроз слушање и читање различитих текстова. Организује различите врсте читања и проверава разумевање прочитаног. Задаје разноврсне вежбе писања у складу са дневном оптерећеношћу ученика. Сарађује са библиотекаром и подстиче стицање читалачких навика.

Активност ученика	Учествују у вођеном и слободном разговору, постављају питања и износе своје мишљење. Пажљиво и културно слушају саговорнике и репродукују основни садржај одслушаног. Усмено препричавају краће текстове, причају о слици и доживљајима и описују предмете и бића из окружења. Напамет говоре краће књижевне текстове и учествују у сценском извођењу. Бирају одговарајуће речи у говору и правилно их употребљавају у свакодневном изражавању. Читају гласно и тихо са разумевањем. Писмено одговарају на постављена питања и спајају реченице у краћу целину. Примењују основна правописна правила у писаним вежбама и диктату.
Начини праћења постигнућа	Праћење се остварује кроз континуирано посматрање ученика у свим говорним ситуацијама на часу. Постигнућа у говорењу и слушању процењују се на основу квалитета усменог изражавања, поштовања правила разговора и способности парафразирања поруке. Напредак у читању прати се кроз гласно читање уз проверу разумевања. Писана постигнућа процењују се увидом у краће писане саставе, одговоре на питања и уредност писања.

МАТЕМАТИКА

Разред:први	Годишњи фонд часова :180
Наставни предмет:Математика	Недељни фонд часова:5
Службени гласник бр:Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21 92/23 и 19/25)	
Циљ учења предмета –Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основеапстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом ипримени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљиразвој математичких појмова.	
Опште предметне компетенције -Ученици усвајају основне математичке појмове, знања и вештине, стичу почетну математичку писменост и развијају основе апстрактног мишљења, што представља основу за наставак образовања. Оспособљени су да усмено и писмено комуницирају користећи математички језик. Решавају проблеме из свакодневног живота, користећи математику, индивидуално или у сарадњи са другима. Развијају истраживачки дух и креативност. Мотивисани су да уче,	

напредују и изграђују позитивне ставове према математици. Развијају основе математичко-логичког резоновања. Уочавају примену математичких знања у другим областима људске делатности (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). Одговорно користе дигиталне технологије и податке за учење и решавање проблема. Користе дате за извођење закључака.

Међупредметне компетенције -1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околини; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.

Активности наставника - упознаје ученике са циљевима и садржајима програма

- упознаје ученике их са правилима рада
- упознаје ученике их са критеријумима оцењивања по областима
- упознаје ученике ученике, одређује њихово претходно искуство, снима иницијално стање
- редовно пратити рад и залагање ученика на часу
- води рачуна о индивидуализацији приступа ученику
- подстиче код ученика развој мишљења и разумевања
- негује позитивну климу у одељењу
- ствара подстицајну средину за рад и учење
- охрабрује, помаже и подстиче ученике
- омогућава ученицима да сами изводе закључке
- подстицати ученике на учење
- инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада

- инсистира на практичној примени стечених знања
- оцењивањем мотивише ученике за учење
- оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика
- идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
- подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...

Активности ученика— активано приступа при излагању новог градива и изради задатака на часу

- практична примењује стечених знања
- активно учествује у раду
- самопроцењује сопствени напредак
- запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство, прати, бележи, истражује сакупља, ствара, игра се....

***Напомена за ИОП-1,2,3.**-За ученике којима је потребна додатна образовна подршка израђује се индивидуални образовни план (ИОП) у складу са врстом и степеном потребе. ИОП-1 подразумева прилагођавање услова рада и метода без измене исхода и стандарда - наставник прилагођава начин рада, темпо, наставна средства и облике комуникације. ИОП-2 подразумева прилагођавање садржаја и исхода у односу на могућности ученика, уз коришћење посебних стандарда постигнућа за поједине или све предмете. ИОП-3 се израђује за ученике са изузетним способностима и подразумева обогаћен програм са проширеним садржајима и вишим захтевима. Сва три плана израђује тим за инклузивно образовање уз сагласност родитеља, а наставник свој рад у одељењу усклађује са усвојеним планом и континуирано прати напредовање ученика.

Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада:<u>Вербално-текстуалне методе</u> Метода монолога (усмено излагање) ;метода дијалога (разговор); метода дискусије ; текстуална метода 2. Илустративно-демонстративне методе Метода демонстрације ; метода илустрације 3. Лабораторијско-експерименталне и практичне методе Лабораторијски рад ; практичан рад ;пројектна настава; проблемска настава ;кооперативно учење истраживачка метода Технике рада:олуја идеја (Brainstorming / Мозгалица; ИНСЕРТ техника (INSERT метод);једноминутни есеј (Minute paper);игра улога (Role-play) ;мисли – Размени у пару (Think-Pair-Share);учење по станицама; Облици рада:Индивидуални, групни, фронтални, индивидуализовани, рад у паровима ИОП:Примењују се метода демонстрације уз појачану визуелну и тактилну подршку, метода дијалога прилагођена темпу и нивоу ученика, метода практичног рада кроз скраћене и поједностављене задатке писања и читања, метода игре као примарни облик учења за ученике са тешкоћама у савладавању градива. За ученике са изузетним способностима примењују се истраживачка метода и пројектна настава са обогаћеним захтевима. Од техника, најпримењљивије су игра улога у упрошћеном облику, мисли - размени у пару уз подршку наставника или педагошког асистента, учење по станицама са задацима различите сложености прилагођеним нивоу ученика, те олуја идеја у усменом облику за ученике који још нису савладали писање. Облик рада који се најчешће примењује у оквиру ИОП-а јесте индивидуални рад са прилагођеним
--	--

	задацима, уз комбиновање са радом у пару где ученик са тешкоћама ради уз подршку вршњака. Фронтални облик рада задржава се у деловима часа где су садржаји доступни свим ученицима, а групни рад организује се тако да ученик са ИОП-ом равноправно учествује у заједничким активностима у складу са својим могућностима. Диференцирана настава: Прилагођавање садржаја, задатака, темпа и начина рада индивидуалним способностима, предзнањима и потребама ученика у оквиру редовне наставе, без измене програмских циљева. Наставник у истом одељењу истовремено ради са ученицима на различитим нивоима, припремајући задатке различите сложености у складу са основним, средњим и напредним нивоом постигнућа. Ученицима који спорије напредују задају се краћи и поједностављени задаци уз појачану визуелну подршку и чешће понављање, а темпо рада прилагођава се индивидуалном напредовању. Ученицима на средњем нивоу задају се задаци у складу са очекиваним исходима програма, уз постепено усложњавање захтева. Ученицима са изузетним способностима припремају се захтевнији задаци са проширеним садржајима -примена знања кроз решавање задатака напредног нивоа;повезивање градива.Треба задавати текстуалне,проблемске задатке, задатке са геометријским приказом аритметичких задатака, текстуалне задатке у којима су дати и подаци који нису битни за решавање, логички ,задаци са одричним реченицама. Диференцирана настава остварује се и кроз учење по станицама са задацима различите сложености, рад у хомогеним и хетерогеним групама, коришћење различитих наставних материјала прилагођених нивоу ученика, те вршњачку подршку и рад у пару. Наставник континуирано прати напредак свих ученика и флексибилно прилагођава захтеве у складу са постигнутим резултатима, не остављајући ниједног ученика без одговарајућег нивоа подршке или изазова.
Начини праћења и вредновања постигнућа	Праћење постигнућа ученика представља континуиран педагошки процес којим се вреднују знања, вештине, ангажовање и напредак ученика у складу са дефинисаним стандардима и програмима.Овај процес се у пракси спроводи кроз два главна облика вредновања, коришћењем различитих метода и техника: 1. <u>Формативно праћење (Праћење у току учења)</u>

	Формативно оцењивање се бележи у педагошкој документацији наставника и служи за усмеравање процеса учења. Редовна активност: Бележење залагања, мотивације и јављања на часу. Домаћи задаци: Контрола редовности и квалитета самосталног рада. Кратке провере: Ненајављени тестови до 15 минута који се не оцењују сумативно. Формативна повратна информација: Давање јасних смерница ученику о томе шта је добро, а шта треба да поправи. Самооцењивање: Подстицање ученика да сами процене свој напредак. Вршњачко оцењивање: Развијање критичког мишљења кроз међусобну процену радова. 2. Сумативно праћење (Вредновање исхода) Сумативно оцењивање се спроводи на крају одређене наставне целине или периода и резултира бројчаном или овом званичном оценом. Усмена провера: Директни разговор који омогућава праћење начина резоновања ученика. Писмена провера: Најављени контролни задаци, тестови знања и писмени задаци. Практична провера: Оцењивање експерименталног рада, лабораторијских вежби или цртежа. Пројектна настава: Вредновање групних или појединачних пројеката и презентација. <u>Методе и алати за бележење напретка</u> За систематизацију података о постигнућима, наставници користе специјализоване инструменте: Педагошка свеска (евиденција): Локално место за бележење запажања о раду ученика. Ученички портфолио: Збирка најбољих радова, пројеката и самопроцена ученика. Е-дневник: Званична платформа за увид у оцене и напомене наставника доступна и родитељима. Дневници учења: Белешке у којима ученици сами наводе своје изазове и постигнућа. Чекиране листе (Checklists): Брзи преглед остварености конкретних вештина и исхода.
Место извођења	учионица, школско двориште, парк, непосредно окружење школе (амбијентална настава), музеји, библиотеке, културне установе и друга места у локалној средини.

Наставна средства	Уџбеници, радне свеске, наставни листићи, слике, модели, дидактички материјал, дигитални садржаји, аудио-визуелна средства, као и предмети из непосредног окружења ученика.
Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК 1 Користе мерне јединице да изразе различите величине. именују геометријске објекте у равни и простору и уочавају њихове односе у равни. Ученици су овладали основним појмовима у вези са природним бројевима и одређују вредности једноставнијих израза, што чини најнужнија знања потребна за свакодневни живот и даље школовање. Познају својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број). Уочавају правило за формирање једноставног започетог низа и одређују недостајући члан. Овладали су техником решавања простих једначина СПК 2 Анализирају положаје објеката у окружењу. Користе геометријски прибор за цртање једноставнијих геометријских објеката у квадратној мрежи и одређивање њихових мерних карактеристика. Разликују основне геометријске објекте и њихова својства. Решавају задатке једноставног познатог контекста. Класификују задате податке, умеју да одреде шта се од њих очекује. Примењују једноставнематематичке процедуре приликом решавања задатака. СПК 3 Ученици уочавају математичке правилности и користе математичка знања при решавању једноставних проблема из свакодневног живота. Знања из мерења и геометрије, ученици користе при оријентисању у простору, одређивању положаја и односа објеката у окружењу и одређивању основних мерних карактеристика једноставнијих објеката из непосредног окружења. Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видоверационализације. Читају и користе податке који су приказани табеларно и графички. . Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видове рационализације. Примењују знања о бројевима при једноставнијим рачунањима. Читају и користе податке који су приказани

	табеларно и графички. Средњи ниво: СПК 1 Уочавају подударност и симетричност фигура. Користе својства геометријских објеката при решавању задатака. Ученици су овладали својствима природних бројева, уочавају правило за формирање започетог низа бројева, одређују вредности израза и решавају једначине, чимесе оспособљавају за математичко моделовање проблема. Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици су развили основне вештине комуникације математичким језиком и математичким симболима. Анализирају задатак или проблем који решавају, формулишу питања и рашчлањују проблем на мање целине. Приликом решавања задатака издвајају битне податке, примењују процедуре, процењују тачност решења и изводе одговарајуће закључке. Анализирају својства објеката у простору помоћу њихових мрежа. Користећи усвојена знања, ученици истражују самостално или са вршњацима и откривају могућности математике. Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Ученици примењују математичка знања и начине закључивања при проучавању природних и друштвених појава и процеса, као и проблема из других наставних предмета. Моделују проблем математичким записом и бирају поступак за његово решавање. Решавају проблем и образлажу решење, користећи одговарајући језик и симболе. Анализом геометријских карактеристика (симетричност и подударност) објеката у окружењу развијају естетичку компетенцију. Користе и графички приказују податке приликом решавања једноставних реалистичних ситуација. Знање о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу различитих величина. Напредни ниво:
--	---

	СПК 1 Одређују квантитативна својства сложенијих фигура у равни. Ученици примењују својства природних бројева и операција при одређивању вредности сложенијих израза и решавању једначина у проблемским задацима.Решавају једноставне неједначине. СПК 2 Ученици су овладали основним вештинама комуникације математичким језиком и употребом математичких симбола. Математички моделују податке који су дати визуелно или у тексту. Упоредјују различите врсте информација, изводе закључке у циљу решавања математичких задатака и проблема из свакодневног живота.Дискутују о тачности тврдњи и начинима решавања задатка или проблема. Анализирају туђа решења и образлажу своја. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења. СПК 3 Ученици примењују сложенија знања и вештине засноване на математичком закључивању при решавању проблема. Знања о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу, као и при одређивању квантитативних својстава. Анализирају проблеме, бирају стратегије за њихово решавање и образлажу решење. . Одређују сва решења и траже оптимално решење проблема из свакодневног живота, како би активно доприносилидобробити друштва (рационализација потрошње, унапређивање еколошких услова живота, здравља, развој финансијске писмености и др.). Презентују решење, тумаче га и дискутују о њему. На основу анализе графички и табеларно приказаних података из медија и других извора изводе закључке
Корелација	Свет око нас - сарађује са вршњацима у заједничким активностима;учествују у тимском раду, уважавајући мишљење других. разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених

	знања. Свет око нас: разврставање/ројање објеката из непосредног окружења; поређење количина; примена бројева и операција са њима у свакодневним ситуацијама; Свет око нас : Процена и поређење дужине предмета из окружења; Физичко и здравствено васпитање: Игре у простору попут „Дан-ноћ“ или „Лево руком додирни десно колено“. Оријентација у фискултурној сали (кретање ка зиду, ка вратима, око чуњева). Физичко и здравствено васпитање : Мерење и поређење растојања, трајања активности; висине и дужине изведених кретних активности ; развијање кретне оријентације. Физичко и кдраваствено васпитање : бројање у различитим ситуацијама код вежбања;одређивање редоследа у количини; поређење бројева и примена научених рачунских операција у свакодневноом кретању и игри. Ликовна култура :представљање бројева цртежом, скуповима, симболима;уочавање односа количине и броја;престављање решења задатака аликовно; Ликовна култура: Процена, поређење величине облика и израда предмета различитих димензија; коришћење простора на папиру. Ликовна култура: Распоред објеката на цртежу;линије боје и облици; Дигитални свет -Дигитално друштво; Дигитални свет:Употреба дигиталних алата за приказивање и поређење величина Српски језик : писање цифара упоредо са словима; геометријске линије као основа графомоторичких вежби. Српски језик :разумевање, читање и записивање бројева,усмено саопштавање; усвајање, читање и записивање назива рачунских операција и односа међу бројевима;развијање математичког речника;
--	---

	Српски језик: Разумевање и коришћење математичких појмова; писмено и усмено описивање резултата мерења; проширивање речника математичким појмовима Музичка култура : Понављање ритмичких образаца; Музичка култура: Уочавање трајања тонова ритма и темпа;
Наставна тема/област:	Геометрија
Садржај теме	Положај и величина предмета и бића. Смер кретања. Геометријска тела. Геометријске фигуре. Тачка, линија и дуж.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине - именује геометријска тела - разликује унутрашњост и спољашњост; - разликује у, на и ван - групише предмете и бића са заједничким својствима; - упореди предмете и бића по висини и дужини; - упореди предмете и бића по ширини - разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију; - уочава тачку; - уме да сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика. - разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију;

	- уочава тачку; - спаја тачке правим и кривим линијама - црта праву линију и дуж помоћу лењира - самостално примењује знања о геометријским облицима у решавању нових задатака; - прецизно комбинује и разлаже сложеније фигуре од више познатих облика - правилно и уредно црта линије уз употребу лењира - уочава и објашњава односе између геометријских облика и предмета из окружења - самостално класификује и упоређује предмете по више својстава истовремено
Наставна тема/област:	Природни бројеви до 100
Садржај теме	Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- препознаје и именује бројеве прве десетице; - правилно броји предмете и бића; - повезује број са одговарајућом количином; - упоређује бројеве по величини;

користи знаке „>“, „<“ и „=“;
 сабира и одузима у оквиру прве десетице;
 решава једноставне текстуалне задатке;
 одређује претходник и следбеник броја;
 разликује цифру и број;
 записује бројеве.
 сигурно сабира и одузима у оквиру 20;
 примењује сабирање и одузимање у свакодневним ситуацијама;
 самостално решава текстуалне задатке са једном операцијом;
 раставља број на сабирке;
 уочава и наставља бројевне низове;
 упоређује више бројева и правилно их поређа;
 користи различите начине приказивања бројева (цртеж, бројевна права, запис).
 самостално и тачно решава сложеније текстуалне задатке;
 примењује више математичких поступака у решавању проблема;
 уочава законитости у бројевним низовима и образлаже их;
 брзо и прецизно рачуна у оквиру 20;

	саставља сопствене задатке на основу датих бројева и операција; примењује знања о бројевима у новим и непознатим ситуацијама; логички образлаже поступак решавања задатка.		
Наставна тема/област:	Мерење и мере		
Садржај теме	Мерење дужине нестандартним јединицама мере. - разликује новчане апоене до 100 динара и упоређује њихову вредност		
Исходи наставе и учења у оквиру теме	упоређује предмете по дужини и висини мери дужину нестандартним јединицама ;повезује меру са одговарајућом величином процењује шта је дуже , краће користи изразе:јуче, данас, сутра упоређује и ређа величине по датој особини процењује и проверава резултате мерења самостално бира одговарајућу јединицу мере образлаже поступак мерења и решавања задатка примењује знања о мерама у новим практичним ситуацијама		
Образовни стандарди			
Назив теме-области	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Геометрија	– МАТ.ОО1.О.1.7. Именују геометријске објекте у равни и простору. – МАТ.ОО1.О.1.8. Уочавају и	– МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. – МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност	– МАТ.ОО1.Н.2.3. Анализирају „логичност” решења с обзиром на природу проблема.

	именују делове од којих је сложен геометријски објекат; – МАТ.ОО1.О.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. – МАТ.ОО1.О.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. – МАТ.ОО1.О.2.3. Цртају геометријске облике помоћу лењира. – МАТ.ОО1.О.2.5. Упоредују и класификују геометријске објекте према својствима. – МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог	решења (провера начина закључивања и тачност спровођења поступака). – МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. – МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своди на решавање мањих целина. – МАТ.ОО1.С.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања. – МАТ.ОО1.С.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација. – МАТ.ОО1.С.3.7. Уочавају симетричност и подударност објеката у окружењу.	– МАТ.ОО1.Н.2.4. Изводе закључке повезивањем знања о геометријским објектима, мерењу и рачунским операцијама. – МАТ.ОО1.Н.3.4. Користе процењивање приликом мерења, рачунања и решавања проблемских задатака. – МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке приказане графички или табеларно.
--	---	--	---

	контекста. – МАТ.ОО1.О.2.8. Анализирају и уочавају правилност код датих бројчаних и других података. – МАТ.ОО1.О.3.5. Читају податке са једноставнијих графика и табела и дијаграма који се односе на свакодневне животне ситуације.		
Природни бројеви до 100	МАТ.ОО1.О.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. – МАТ.ОО1.О.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. – МАТ.ОО1.О.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом. – МАТ.ОО1.О.1.2. Одређују природни број са датим својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће	МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог бројевног низа – МАТ.ОО1.С.1.3. Решавају једначине са највише две операције. – МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. – МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност решења (провера начина закључивања и тачности спровођења поступака). – МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички	– МАТ.ОО1.Н.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.Н.2.2. Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема, графичких приказа, цртежа и модела по потреби. – МАТ.ОО1.Н.2.3. Анализирају „логичност” решења с обзиром на природу проблема.

	чланове започетог једноставног бројевног низа. – МАТ.ОО1.О.1.3. Рачунају вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде. – МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.8. Анализирају и уочавају правилност код датих бројчаних и других података МАТ.ОО1.О.3.5. Читају податке са једноставнијих графикона и табела и дијаграма који се односе на свакодневне животне	захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. – МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. – МАТ.ОО1.С.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања. – МАТ.ОО1.С.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација. – МАТ.ОО1.С.3.5. Представљају дате податке графички и табеларно и преводе их из једне у другу форму. – МАТ.ОО1.С.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација.	– МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке приказане графички или табеларно.
--	--	--	---

	ситуације.		
Мерење и мере	МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.8. Анализирају и уочавају правилност код датих бројчаних и других података. – МАТ.ОО1.О.3.4. Изражавају одређену суму новца преко различитих апоена и рачунају са новцем у једноставним ситуацијама. – МАТ.ОО1.О.3.5. Читају податке са једноставнијих графика и табела и	МАТ.ОО1.С.2.1. Издавају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. – МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност решења (провера начина закључивања и тачности спровођења поступака). – МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. – МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. – МАТ.ОО1.С.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација. МАТ.ОО1.С.3.4. Рачунају са новцем у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.С.3.5. Представљају дате податке графички и табеларно и преводе их из једне у другу форму. – МАТ.ОО1.С.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у	– МАТ.ОО1.Н.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.Н.2.2. Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема, графичких приказа, цртежа и модела по потреби. – МАТ.ОО1.Н.2.3. Анализирају „логичност” решења с обзиром на природу проблема. – МАТ.ОО1.Н.3.4. Користе процењивање приликом мерења, рачунања и решавања проблемских задатака. – МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке приказане

	дијаграмакоји се односе на свакодневне животне ситуације.	решавању једноставних ситуација.	графички или табеларно.
Наставни предмет: МатематикаДОПУНСКА НАСТАВА			
Разред:први	Годишњи фонд часова:18	Недељни фонд часова:0,5	
Циљ учења:Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе. Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу.			
Тема:	Геометрија		
Начини и поступци остваривања садржаја/теме	Методе:показивање, усмено излагање, разговор, текст – метода, лабараторијски и практични радови, демонстрација, илустративна, писмени радови, читање и рад на тексту, усмено излагање, дијалошка, рад на тексту, писани и графички радови.		
Просторне релације.Величина предмета и бића.Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа.Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Права, крива и изломљена линија.Затворена и	Технике: вербална размена, игре, разни видови креативног изражавања (цртање, звук, покрет...), мапе ума, мултимедијалне технологије... Облици рада:индивидуални, групни, фронтални, индивидуализовани, рад у паровима		

отворена линија. Тачка и линија. Дуж.	
Активност наставника	– Упознаје ученике ученике, одређује њихово претходно искуство, снима иницијално стање;редовно пратити рад и залагање ученика на часу;води рачуна о индивидуализацији приступа ученику;подстиче код ученика развој мишљења и разумевања;негује позитивну климу у одељењу;ствара подстицајну средину за рад и учење ;охрабрује, помаже и подстиче ученике ;омогућава ученицима да сами изводе закључке;подстиче ученике на учење; инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила ;ради практичној примени стечених знања ;идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика;подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Активност ученика	примењује стечена знања ;активно учествује у раду ;самопроцењује сопствени напредак ;запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....
Начини праћења постигнућа	Постигнућа се процењују на основу усмених одговора на питања , рада , залагања и уложеног труда како у раду на часу, тако и код израде домашних задатака;прати се способност ученика да препозна и именује :геометријска тела и фигуре; врсте линија, као и да одређује просторне релације (горе, доле, лево, десно, испред, иза..) ;да црта отворене , затворене линије, дуж , праву; Постигнућа се процењују увидом у свеске ученика, кроз писане вежбе, математички диктат , преписивање, праћење рада и активности и редовне израде домаћих задатака.
Тема	Природни бројеви до 100
Начини и поступци остваривања садржаја/теме	Методе: показивање, усмено излагање, разговор, текст – метода, лабораторијски и практични радови, демонстрација, илустративна, писмени радови, читање и рад на тексту, усмено излагање, дијалогска, рад на тексту, писани и графички радови.
Изграђивање појма броја обухвата:бројање, визуелне представе појма броја, визуелну	Технике: вербална размена, игре, разни видови креативног изражавања(цртање, звук, покрет...), мапе ума, мултимедијалне технологије...

кореспонденцију једнакобројних колекција објеката, увођење цифарског записа, одређивање претходника и следбеника, уочавање места броја у бројевном низу и на бројевној правој, као и структуре броја.	Облици рада: индивидуални, групни, фронтални, индивидуализовани, рад у паровима
Активност наставника	Бира одговарајуће методе и технике, као и облике рада; води рачуна о индивидуализацији приступа ученику; подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; негује позитивну климу у одељењу; ствара подстицајну средину за рад и учење; охрабрује, помаже и подстиче ученике; омогућава ученицима да сами изводе закључке; подстиче ученике на учење; инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила; ради практичној примени стечених знања; идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика; подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Активност ученика	Пребројава објекте и бића (конкретних или сликовних представа), броји унапред и уназад, у задатим интервалима, визуелизацијом и бројевној правој. У реалној ситуацији одређује редни број предмета/бића; броји до 100 унапреди уназад; сабира и одузима до 10, а касније до 20, са прелазом преко десетице; сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; мери дужину нестандардни јединицама мере.
Начини праћења постигнућа	Постигнућа се процењују на основу усмених одговора на питања, рада, залагања и уложеног труда како у раду на часу, тако и код израде домаћих задатака; прати се способност ученика да броји, повезује број са количином, правилно записује бројеве; сабира и одузима са и без прелаза преко десетице, а после наученог читања реши текстуални задатак са једном/две рачунске операције. Постигнућа се процењују увидом у свеске ученика, кроз писане вежбе, математички диктат,

	преписивање, праћење рада и активности и редовне израде домаћих задатака.
Тема	Мерењи и мере
Начини и поступци остваривања садржаја/теме Мерење дужине, без увођења стандардних јединица мере ; мерење дужине различитих предмета истом јединицом мере (нпр. сламком, спајалицом, корацима) и мерење једног предмета коришћењем различити јединица мере.	Методе: показивање, усмено излагање, разговор, текст – метода, лабораторијски и практични радови, демонстрација, илустративна, писмени радови, читање и рад на тексту, усмено излагање, дијалогска, рад на тексту, писани и графички радови. Технике: вербална размена, игре, разни видови креативног изражавања(цртање, звук, покрет...), мапе ума, мултимедијалне технологије... Облици рада: индивидуални, групни, фронтални, индивидуализовани, рад у паровима
Активности наставника	Бира одговарајуће методе и технике, као и облике рада;води рачуна о индивидуализацији приступа ученику;подстиче код ученика развој мишљења и разумевања;негује позитивну климу у одељењу;ствара подстицајну средину за рад и учење ;охрабрује, помаже и подстиче ученике ;омогућава ученицима да сами изводе закључке;подстиче ученике на учење; инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила ;ради практичној примени стечених знања ;идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Активности ученика	Мере задате дужине надовезивањем и пребројавањем јединичних мера, прикзују резултате мерења у табели ; пореде дужине.
Начини праћења постигнућа	Постигнућа се процењују на основу усмених одговора на питања , рада , залагања и уложеног труда како у раду на часу, тако и код израде домаћих задатака;прати се способност ученика да мери задате дужине нестандартним јединицама мере ; записује резултате; пореди дужине.Постигнућа се процењују увидом у свеске ученика, кроз писане вежбе, математички диктат , преписивање, праћење

	рада и активности и редовне израде домаћих задатака.
--	--

Свет око нас

Разред:1.	Годишњи фонд часова :72
Наставни предмет:Свет око нас	Недељни фонд часова:2
Службени гласник бр:„Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25)	
Циљ учења предмета –Циљ наставе и учења предмета Свет око нас у првом разреду јесте да ученик упознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности за активан и одговоран живот у њему, као и вредности које су усмерене ка изградњи личног и националног идентитета и неговању интеркултуралности, и да стечена знања примењују у свакодневном животу кроз активно учење, сарадњу и истраживање света који их окружује.	
Опште предметне компетенције - Учењем предмета Свет око нас ученици стичу знања о појавама, променама и процесима у природи и друштву, уочавају њихову повезаност и међузависност; развијају вештине и формирају ставове и вредности који им омогућавају да упознају себе и свет који их окружује и развијају способности за активан и одговоран живот. Ученици се кроз различите врсте вођених активности, а уз уважавање њиховог претходног искуства, оспособљавају да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе, чиме се подстиче њихова природна радозналост и негује жеља за сазнавањем и откривањем. Кроз истраживачки рад, ученици развијају вештине критичког мишљења и решавања проблема, самостално закључивање, креативност и иновативност. Оспособљавају се да, у процесу сазнавања, користе релевантне изворе информација, а прикупљене податке представљају на различите начине, укључујући и коришћење ИКТ-а. Ученици излажу идеје и дискутују о њима, уз поштовање и међусобно уважавање, чиме развијају сараднички дух и унапређују способност.	
Међупредметне компетенције -Компетенција за целоживотно учење, Комуникација,Решавање проблема, Рад са подацима и информацијама;Естетичка компетенција, Сарадња, Дигитална компетенција,Компетенција за одговорно учешће у демократском друштву, Компетенција за одговоран однос према здрављу.	
Активности наставника - планира и организује наставни процес у складу са узрастом и могућностима ученика, подстиче	

радозналост, интересовање и активно учешће ученика у раду, примењује различите методе, облике рада и наставна средства; упућује ученике на посматрање, истраживање, уочавање и закључивање, подстиче сарадњу, комуникацију и међусобно уважавање, повезује наставне садржаје са свакодневним животом ученика, прати напредовање ученика и пружа подршку у учењу, развија еколошку свест, здраве стилове живота и одговорно понашање, прилагођава наставу индивидуалним потребама ученика, подстиче самосталност и критичко мишљење ученика.

Активности ученика - посматра, описује, упоређује и уочава појаве у окружењу, поставља питања, истражује и изводи закључке, учествује у разговору, сарађује са вршњацима и размењује мишљења, примењује стечена знања у свакодневним ситуацијама, користи различите изворе информација, учествује у практичним, истраживачким и групним активностима, развија навике одговорног понашања према себи, другима и природи, уочава повезаност живе и неживе природе, развија самосталност, одговорност и позитиван однос према учењу, представља резултате свог рада усмено, писано, цртежом или на други примерен начин.

***Напомена за ИОП-1,2,3.**-За ученике којима је потребна додатна образовна подршка настава се реализује у складу са индивидуалним образовним планом (ИОП), у зависности од потреба и могућности ученика.

ИОП 1 подразумева прилагођавање начина рада, услова и организације наставе, без измене образовних исхода и стандарда постигнућа.

ИОП 2 подразумева прилагођавање садржаја, исхода и стандарда постигнућа, у складу са способностима и потребама ученика.

ИОП 3 намењен је даровитим ученицима и подразумева проширивање и продубљивање наставних садржаја кроз обогаћене и захтевније активности.

Начини и поступци остваривања садржаја

Методе рада: метода усменог излагања (објашњавање, причање, описивање), метода разговора (дијалог, вођени разговор, дискусија), метода посматрања (директно и посредно посматрање појава у свету око нас, демонстративна метода (показивање предмета, појава, модела, слика), илустративна метода (слике, цртежи, шеме, наставни плакати), метода практичних активности (експерименти, мерења, практичан рад), метода истраживања (једноставна истраживања прилагођена узрасту), проблемска метода (подстицање ученика на размишљање и решавање једноставних проблема); рад у пару и групни рад, игровне методе (учење кроз игру), метода рада на тексту (сликовни и кратки текстови прилагођени узрасту).

	Технике рада: олуја идеја (brainstorming), асоцијације и мапе ума, ИНСЕРТ техника (означавање текста током читања), једноминутни есеј (кратак писани одговор на питање), демонстрација и практичан рад, учење путем решавања проблема; игра улога (role-play), рад у пару и групни рад; метода „мисли – размени – подели“ (Think-Pair-Share), слагалица (Jigsaw) – прилагођена узрасту; Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада ИОП: Прилагођавање упутстава: кратка и јасна упутства, давање упутстава корак по корак, проверавање разумевања; Визуелна и конкретна подршка: сликовни задаци, илустрације, постери, видео материјали, шеме, једноставни прикази, картице са појмовима и сликама Учење кроз конкретне примере и искуство, учење кроз посматрање, додир и манипулација; Кратки огледи и практичне активности, ванучионичко учење, Прилагођавање провере знања: више усменог него писменог испитивања, коришћење слика, мањи број питања. Диференцирана настава: Прилагодити наставне методе, облике рада, наставна средства, нивое захтева и темпа рада, као и начина провере знања.
Начини праћења и вредновања постигнућа	Праћење постигнућа ученика представља континуиран педагошки процес којим се вреднују знања, вештине, ангажовање и напредак ученика у складу са дефинисаним стандардима и програмима. Овај процес се у пракси спроводи кроз два главна облика вредновања, коришћењем различитих метода и техника: 1. Формативно праћење (Праћење у току учења) Формативно оцењивање се бележи у педагошкој документацији наставника и служи за усмеравање процеса учења. Редовна активност: Бележење залагања, мотивације и јављања на часу. Домаћи задаци: Контрола редовности и квалитета самосталног рада. Кратке провере: Ненајављени тестови до 15 минута који се не оцењују сумативно. Формативна повратна информација: Давање јасних смерница ученику о томе шта је добро, а шта треба да поправи. Самооцењивање: Подстицање ученика да сами процене свој напредак.

	Вршњачко оцењивање: Развијање критичког мишљења кроз међусобну процену радова. 2. Сумативно праћење (Вредновање исхода) Сумативно оцењивање се спроводи на крају одређене наставне целине или периода и резултира бројчаном или овом званичном оценом. Усмена провера: Директни разговор који омогућава праћење начина резоновања ученика. Писмена провера: Најављени контролни задаци, тестови знања и писмени задаци. Практична провера: Оцењивање експерименталног рада, лабораторијских вежби или цртежа. Пројектна настава: Вредновање групних или појединачних пројеката и презентација. Методе и алати за бележење напретка За систематизацију података о постигнућима, наставници користе специјализоване инструменте: Педагошка свеска (евиденција): Локално место за бележење запажања о раду ученика. Ученички портфолио: Збирка најбољих радова, пројеката и самопроцена ученика. Е-дневник: Званична платформа за увид у оцене и напомене наставника доступна и родитељима. Дневници учења: Белешке у којима ученици сами наводе своје изазове и постигнућа. Чекиране листе (Checklists): Брзи преглед остварености конкретних вештина и исхода.
Место извођења	Учионица, школско двориште, непосредно окружење школе (амбијентална настава), музеји, библиотеке, културне установе и друга места у локалној средини.
Наставна средства	Уџбеници, радне свеске, наставни листићи, слике, модели, дидактички материјал, дигиталне садржаје, аудио-визуелна средства, као и предмете и појаве из непосредног окружења ученика.
Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1 Описују здраве стилове живота (исхрана, физичка активност и боравак у природи, хигијена, коришћење дигиталних уређаја), очигледне примере утицаја човека на природу и мере заштите људи и окружења. Ученици усвајају базичне научне појмове који омогућавају разумевање појава и процеса у природи и друштву. Уочавају, препознају и именују појаве и процесе у природи (биљни и

	животињски свет, материјали, облици рељефа, појављивање воде у природи, кретање и друго), користећи одговарајућу терминологију. Издавају и кратко описују кључне друштвене појаве (друштвене групе, личности, догађаје, насеља и друго) у садашњости и прошлости користећи изворе информација који су примерени узрасту ученика СПК2 Радозналост ученика развија се подстицањем да постављају питања о појавама које их окружују. Приликом прикупљања података и/или презентовања оног што су сазнали користе ИКТ на примерен начин, уз подршку учитеља. Уче самостално, у пару или у групи, поштујући правила заједничког рада, уз уважавање мишљења других. Ученици користе идеје, искуства и стечена знања о природним и друштвеним феноменима и уче у складу са природом науке из које потиче одређени садржај. Знања о природном и друштвеном окружењу граде непосредним посматрањем, знања о физичким и хемијским феноменима кроз учешће у вођеним огледима/ експериментима, а знања о прошлости посматрањем и анализом једноставног историјског извора. Коришћењем географске карте, ученици идентификују кључне географске објекте Србије СПК3 Формирају здраве животне навике и одговоран однос према себи, другима и животној средини. Оријентишу се у простору и безбедно се крећу у свом непосредном окружењу. Ученици примењују усвојена знања о природи и друштву и стечене вештине као основу за адекватно и одговорно понашање у свакодневним ситуацијама. Оријентишу се у времену при планирању и извршавању сопствених активности. Показују интересовање за различите научне области чиме се ствара основа за наставак основног образовања и васпитања. Учествоју у активностима којима се промовише и негује културно-историјско наслеђе, уз уважавање и поштовање различитости и на тај начин развијају лични, културни и национални идентитет. Средњи ниво: СПК1 На очигледним примерима уочавају и објашњавају међусобне позитивне и негативне утицаје човека и природе. Користећи претходно стечена знања и вештине уочавају разноврсност појава у природи и друштву. Разумеју природне циклусе: животни циклус, смена дана и ноћи, смена годишњих доба, кружење воде у природи и друго. Разумевање кључних појмова ученицима
--	---

	омогућава да објашњавају процесе, доводе у везу промене у природи и друштву и појаве које се дешавају као последице тих процеса и промена.. Разумевање промена које су се десиле у прошлости се базира на томе да ученици сагледају повезаност прошлости са њиховим садашњим животом кроз примере који су им блиски – начин живота, традиција, називи улица, празници итд. СПК 2 Ученици користе и комбинују више извора информација (непосредно окружење, историјске изворе, географску карту итд.), укључујући и дигиталне ресурсе, за формулисање објашњења и закључака о природним и друштвеним феноменима, уз подршку учитеља. Прикупљају податке користећи опрему, мерне инструменте и мерне јединице примерене узрасту ученика. Ток истраживања, односно сазнања до којих долазе систематизују у форми белешке на изабрани начин – речима или сликовно. Умеју да одреде факторе чије се дејство прати/мери током посматрања или огледа/експеримента. До информација о простору на коме живе ученици долазе коришћењем географске карте. Комбиновањем информација из једноставних историјских извора долазе до сазнања о прошлости. Примењују одговарајуће стратегије учења што се види приликом представљања резултата истраживања на изабрани начин, уз могућност коришћења ИКТ-а. Сарађују са другим ученицима у процесу конструкције знања. СПК3 Оријентишу се и безбедно крећу у ширем простору, користећи план насеља, географску карту Србије и превозна средства. Прикупљају податке користећи опрему, мерне инструменте и мерне јединице примерене узрасту ученика. Сарадњом са другима унапређују комуникационе вештине и развијају толеранцију. Износе идеје и доносе закључке користећи научне чињенице, чиме се доприноси развијању основа логичког и критичког мишљења. Ученици изражавају ставове на прихватљив начин и показују развијену свест о важности очувања природних и друштвених ресурса. Износе идеје и доносе закључке користећи научне чињенице, чиме се доприноси развијању основа логичког и критичког мишљења. Напредни ниво: СПК 1 Ученици повезују стечена знања и искуства о природним и друштвеним процесима и појавама. На тај начин уочавају узрочно-последичне односе у природном и друштвеном окружењу и објашњавају их користећи аргументе и терминологију на начин примерен узрасту. На очигледним примерима доводе у везу и процењују значај међусобног утицаја човека и природе, како повољан,
--	--

	тако и неповољан, као и могуће последице у будућности. Разликују узроке од последица кључних историјских догађаја, објашњавају и процењују утицај тих догађаја на савремени начин живота и данашњу државу. СПК2 Ученици интегришу стара и нова сазнања примењујући напредне стратегије учења, групишући прикупљене или дате податке и уочавајући обрасце и односе међу тим подацима, на основу чега формулишу закључке. Тиме се оспособљавају да самостално одвајају битно од небитног. Поштују правила активног слушања и аргументовања, чиме развијају способност вредновања процеса и резултата рада. Преузимају иницијативу приликом креирања и/или реализовања истраживачких Различите изворе информација (текстове, слике, географску карту Србије, графиконе, табеле, огледе/експерименте и друго), користе за прикупљање података о узрочно-последичним везама у природи активности – самостално и/или у сарадњи са другим ученицима. Дискутују о спроведеном истраживању са другим ученицима и наставником, поштујући правила активног слушања и аргументовања, чиме развијају способност вредновања процеса и резултата рада. СПК3 Иницирају и покрећу акције примерене узрасту које имају за циљ здравих стилова живота. Тако развијају одговорност према себи и другима, као и одговорност према природи. Презентују своје идеје другима, спремни су да се укључе у дискусију и прихвате другачије аргументе као начин увођења у научну комуникацију. Ученици темеље закључке и одлуке на усвојеним знањима и поткрепљују их аргументима заснованим на научним чињеницама. Испитивањем и разумевањем узрочно-последичних односа у појавама и процесима у природи и друштву стварају основу за даље развијање научне писмености. аргументе као начин увођења у научну комуникацију. Иницирају и покрећу акције примерене узрасту које имају за циљ промовисање и очување културно-историјског наслеђа
Корелација	Ликовна култура: Основна осећања: Цртање „аутопортрета” или „осећања” кроз боје (топле боје за срећу, хладне боје за тугу и страх). Породица и дом: Илустрација моје породице, куће или школског дворишта. Застава Републике Србије: Бојење и цртање државне заставе (правилан распоред боја: црвена, плава, бела).

	Музичка култура: Основна осећања: Препознавање расположења у музици (весела, тужна, умирујућа мелодија) и певање песама о другарству („Деца су украс света”). Физичко и здравствено васпитање: Основне животне потребе: Разговор о важности физичке активности, чистих руку, здравог сна и правилне исхране за развој тела. Правила понашања: Поштовање правила игре, фер-плеј, прихватање пораза и победе без беса и исмевања других. Верска настава / Грађанско васпитање: Празници и заједница: Обрада породичних празника (Крсна слава, Божић, Васкрс, Бајрам) или кроз грађанско васпитање кроз децја права, дужности и правила понашања у групи. језик: Основна осећања: Обрада народних бајки, басни и песама (нпр. Драган Лукић, Душко Радовић) где се анализирају емоције, поступци ликова и поруке о пријатељству. Сличности и разлике: Описивање себе и свог најбољег друга (усмено и писмено изражавање). Породични дом и школа: Читање текстова о породици, мајци, оцу, баби и деди. Математика: Групе људи / Сличности и разлике: Скупови и класификација предмета и бића према својствима (формирање скупова дечака и девојчица у учioniци, пребројавање чланова породице). Правила понашања: Редни бројеви кроз примере чекања у реду у школској трпезарији или ко је први, а ко други стигао на циљ. Српски језик: Читање и анализа текстова: Обрада песама и прича које говоре о другарству, здравим навикама, семафору или пажљивости (нпр. песме Драгана Лукића или Јована Јовановића Змаја). Развој говора: Описивање опасних ситуација на основу слика. Смишљање кратких реченица о томе зашто је важна јабука или зашто носимо кацигу. Слова и писање: Вежбање писања научених слова кроз речи као што су <i>С-Е-М-А-Ф-О-Р, П-А-Ж-Њ-А, З-Д-Р-А-В-Љ-Е</i>. Математика Оријентација у простору: Учење појмова <i>лево, десно, испред, иза, горе, доле</i>, што је кључно за безбедан прелазак улице (поглед лево-десно). Геометријска тела и облици: Препознавање облика саобраћајних знакова (круг, троугао, квадрат). Бројање и скупови: Бројање воћа и поврћа на слици, разврставање у скупове „здрава храна” и „нездрава храна”. Бројање секунди колико траје зелено светло на семафору. Ликовна култура Цртање и бојење: Цртање свог пута од куће до школе са наглашеним пешачким прелазима и знаковима. Моделовање (пластелин): Прављење фигурица воћа, поврћа или макета аутомобила и семафора.
--	---

	Примена боја: Учење значења боја кроз саобраћај (црвено – стоп, жуто – припрема, зелено – крени). Музичка култура Певање дечијих песама: Учење песмица са тематиком саобраћаја или здравља (нпр. „Семафор”, „Прелаз улице”, „Песма о прању зуба”). Математика: Директно усвајање просторних релација кроз математичке појмове: <i>лево-десно, горе-доле, испред-иза, изнад-испод, унутар-изван</i>. Физичко и здравствено васпитање: Игре у простору попут „Дан-ноћ“ или „Лево руком додирни десно колено“. Оријентација у фискултурној сали (кретање ка зиду, ка вратима, око чуњева). Ликовна култура: Распоред објеката на цртежу. Ученици уче да нацртају кућу <i>испред</i> које је дрво, а <i>изнад</i> ње облак и сунце. Српски језик: Смишљање приче на основу слике користећи просторне одреднице (нпр. „Мачка седи <i>испод</i> стола, а миш је <i>иза</i> кутије“). Вршење налога: „Стави оловку у перницу“. Српски језик: Описи заната, смишљање загонетки о алатима (чекић, маказе) и својствима (тврдо, меко, течно). Разговор на тему „Мој завичај чува воду“ или „Како ја рециклирам код куће“. Математика: Груписање предмета према својствима (округли/угласти, дрвени/пластични). Бројање канти за рециклажу или флаша које су прикупљене за отпад. Текстуални задаци за са садржајем који се обрађује. Ликовна култура: Рад са глином или пластелином (истраживање својства: меко и обликовно). Прављење играчака или колажа од употребног отпада (пластични чепови, кутије од шибица, старе новине). Музичка култура: Извођење песама о занимањима и занатлијама (нпр. „Пекарчић“ или „Ивин воз“). Опонашање звукова алата које занатлије користе у раду (лупање чекића, шиштање паре, сечење тестере). Физичко и здравствено васпитање Елементарне игре: Игра „Погоди занимање“ кроз покрет (пантомима). Здравствене навике: Вежбање правилног прања руку након рада и активности, уз обавезно затварање славине док се руке сапуњају.
Наставна тема/област:	ЈА И ДРУГИ

Садржај теме	Основна осећања; Основне животне потребе; Сличности и разлике међу људима ;Породични дом, школа; Групе људи; Правила понашања; Породични и школски празници; Застава и химна Републике Србије
Исходи наставе и учења у оквиру теме	Препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; Правовремено и примерено ситуацији исказе своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет. Одржава личну хигијену и адекватно се одева ради очувања здравља. Основна безбедност: Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са тротоаром и без њега и приликом преласка улице. Придржава се договорених правила понашања у школи. Сарађује са вршњацима у заједничким активностима. Чува своју, школску и имовину других. Учествују у тимском раду, уважавајући мишљење других. Описују природне и друштвене појаве и процесе на основу непосредног посматрања.
Наставна тема/област:	ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ
Садржај теме:	Здрав начин живота;Опасне ситуације;Безбедно понашање у саобраћају
Исходи наставе и учења у оквиру теме	-Одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; -бира поступке и активности који су у складу са очувањем људског здравља; - препознаје опасне ситуације из непосредног окру - описује својим речима пример неке опасне ситуације из непосредног окружења; – прати инструкције одраслих у случају изложености дејству природних непогода: поплава, земљотрес, пожар; – примени правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; -чува своју,школску и имовину других;
Наставна	КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ

тема/област	
Садржај теме:	Покретање и кретање тела ; Сналажење у простору; Сналажење у времену; Прошлост породице
Исходи наставе и учења у оквиру теме	– разликује и именује различите начине покретања и кретања тела на примерима из непосредног окружења; – одреди ко или шта покреће тело на једноставним примерима из окружења; – се оријентише у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; – одреди време својих активности помоћу временских одредница: пре, сада, после; јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра, дани у недељи; делови дана, обданица и ноћ;
Наставна тема /област	ЧОВЕК РАДИ И СТВАРА
Садржај теме:	Занимања; Материјали, средства за рад и производи људског рада; Основна својства материјала; Штедња воде и одлагање употребљених материјала (отпад)
Исходи наставе и учења у оквиру теме	– одреди од којих материјала су направљени предмети из окружења; – одреди и именује својства материјала посматрањем и опицавањем предмета; – препозна позитивне и негативне примере штедње воде и одлагања отпада у непосредном окружењу;
Наставна тема /област	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ
Садржај теме:	Жива и нежива природа; Сунчева светлост и топлота, земљиште, вода и ваздух и њихова својства; Вода у природи; Изглед терена у непосредном окружењу; Гајене и самоникле биљке, домаће и дивље животиње; Изглед и делови тела биљака; Изглед и делови тела животиња; Изглед и делови тела човека; Основна чула човека; Значај сунчеве светлости и топлоте, земљишта, воде и ваздуха за живот живих бића; Одговоран однос човека према животној средини
Исходи наставе и	– штеди воду и одложи отпад на предвиђено место; – препозна и именује елементе живе и неживе природе и разликује их од производа људског рада; – испитује својства воде, земљишта и ваздуха једноставним огледима на основу упутства; – препозна облике појављивања воде у непосредном окружењу: поток, река, бара, језеро, падавине; – препозна изглед терена у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;

учења у оквиру теме	– уочава разноврсност биљака и животиња на примерима из непосредног окружења; – препозна и именује спољашње делове тела биљака; – разликује главу, труп и удове као делове тела животиња и човека; – објасни улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; – препозна значај сунчеве светлости и топлоте, земљишта, воде и ваздуха за жива бића на очигледним примерима; – својим понашањем доприноси заштити и очувању радног и природног окружења; – поставља питања о појавама из непосредног окружења.
----------------------------	--

Образовни стандарди			
Назив теме-области	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Ја и други	Основни ниво: СКП1 – ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања, станиште/животна заједница којој припадају. – ПД.ОО1.О.1.11. Идентификују изворе опасности по живот и здравље људи и објашњавају основне мере заштите СКП2 – ПД.ОО1.О.2.7. Учествоју у тимском раду, уважавајући	Средњи ниво: – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. 1ПД.2.5.1. Зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама	Напредни ниво 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

	мишљење других. СКПЗ – ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других. – ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других.		
Здравље и безбедност	Основни ниво СКП1 ПД.ОО1.О.1.1. Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. – ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања, станиште/животна заједница којој припадају. – ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. – ПД.ОО1.О.1.4. Именују природне ресурсе и кратко	Средњи ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.1.1. Објашњавају повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. – ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом објашњавају међусобну повезаност живих бића у животној заједници. – ПД.ОО1.С.1.3. Препознају еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса на једноставним примерима. – ПД.ОО1.С.1.4. Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу. – ПД.ОО1.С.1.5. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха	– ПД.ОО1.Н.2.1. Групишу/класификују прикупљене податке и у дискусији са другим ученицима доносе закључке. – ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане податке и информације (табеле, графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. – ПД.ОО1.Н.2.3. Осмишљавају једноставан експеримент на основу кога се може доћи до закључка о истраживаном феномену. – ПД.ОО1.Н.2.4. Користе карту Србије за објашњавање

	објашњавају њихову употребну вредност. – ПД.ОО1.О.1.5. Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. – ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. – ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште). – ПД.ОО1.О.1.8. Наводе и кратко описују основне одреднице државе Србије, најважније догађаје, појаве и личности из прошлости Србије. – ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права и обавезе које имају као чланови тих група. – ПД.ОО1.О.1.10. Наводе поступке за очување и унапређивање људског здравља. – ПД.ОО1.О.1.11. Идентификују изворе опасности по живот и здравље људи и објашњавају основне мере заштите. СКП2– ПД.ОО1.О.2.1. Постављају питања о природним и	приликом падања). – ПД.ОО1.С.1.6. На различите начине представљају редослед којим су се јављале важне појаве, личности и историјски догађаји. – ПД.ОО1.С.1.7. Објашњавају везу између прошлости и садашњости на примерима из свакодневног живота. СКП2 – ПД.ОО1.С.2.1. У процесу сазнавања упоређују своја искуства са научним чињеницама. – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.2.3. Користе различите изворе информација, мерне инструменте и другу опрему за прикупљање података и креирају белешку о природним и друштвеним феноменима по задатој структури – ПД.ОО1.С.2.4. Представљају спроведено истраживање – писано, усмено, помоћу ленте времена и/или цртежом, укључујући и коришћење ИКТ-а. – ПД.ОО1.С.2.5. Одређују факторе чије се дејство мери или контролише током огледа/експеримента. – ПД.ОО1.С.2.6. Користећи карту Србије описују географске	повезаности природно-географских карактеристика Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи. СКП3 – ПД.ОО1.Н.3.1. Аргументују своје идеје и доносе закључке о процесима и појавама у природи и друштву који су засновани на научним чињеницама. – ПД.ОО1.Н.3.2. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених знања. – ПД.ОО1.Н.3.3. Предлажу акције у оквиру школе и локалне заједнице и доприносе њиховој реализацији.
--	---	--	--

	друштвеним појавама и процесима. – ПД.ОО1.О.2.2. Користе препоручени извор информација за прикупљање података о природним и друштвеним феноменима. – ПД.ОО1.О.2.3. Описују природне и друштвене појаве и процесе на основу непосредног посматрања. – ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства. – ПД.ОО1.О.2.5. Проналазе кључне географске објекте на карти Србије. – ПД.ОО1.О.2.6. Описују сегмент живота у прошлости на основу тумачења једноставног историјског извора. – ПД.ОО1.О.2.7. Учествоју у тимском раду, уважавајући мишљење других. СКПЗПД.ОО1.О.3.1. Испољавају радозналост за свет који их окружује, односно за различите научне области. – ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и	карактеристике простора. – ПД.ОО1.С.2.7. Прикупљају податке о прошлости помоћу различитих историјских извора и на основу тога формулишу краћа објашњења. СКПЗ – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе. Напредни ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним	
--	--	---	--

	здравља других. – ПД.ОО1.О.3.3. Оријентишу се у времену користећи часовник и календар и у непосредном окружењу помоћу карактеристичних објеката. – ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима. – ПД.ОО1.О.3.5. Учествоју у заједничким активностима на нивоу школе и локалне заједнице.	групама прихватајући права и обавезе.	
Кретање и оријентација у простору и времену	Основни ниво СКП1 – ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. – ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права и обавезе које имају као чланови тих група. СКП2 – ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства. – ПД.ОО1.О.2.6. Описују сегмент живота у прошлости на основу	Средњи ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.1.5. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом падања). – ПД.ОО1.С.1.7. Објашњавају везу између прошлости и садашњости на примерима из свакодневног живота. СКП2 – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.2.7. Прикупљају податке о прошлости помоћу различитих историјских извора и на основу тога	СКП2 – ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане податке и информације (табеле, графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. СКП3 – ПД.ОО1.Н.3.2. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених знања.

	тумачења једноставног историјског извора. – ПД.ОО1.О.2.7. Учествоју у тимском раду, уважавајући мишљење других. СКПЗ – ПД.ОО1.О.3.3. Оријентишу се у времену користећи часовник и календар и у непосредном окружењу помоћу карактеристичних објеката. – ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима. – ПД.ОО1.О.3.5. Учествоју у заједничким активностима на нивоу школе и локалне заједнице.	формулишу краћа објашњења. СКПЗ – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. СКП1 – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе.	
Човек ради и ствара	Основни ниво ПД.ОО1.О.1.1. Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. – ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања, станиште/животна заједница којој припадају. – ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај	Средњи ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.1.1. Објашњавају повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. – ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом објашњавају међусобну повезаност живих бића у животној заједници. – ПД.ОО1.С.1.3. Препознају еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса на једноставним примерима.	СКП2 – ПД.ОО1.Н.2.1. Групишу/класификују прикупљене податке и у дискусији са другим ученицима доносе закључке. – ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане податке и информације (табеле, графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. – ПД.ОО1.Н.2.3.

	природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. – ПД.ОО1.О.1.4. Именују природне ресурсе и кратко објашњавају њихову употребну вредност. – ПД.ОО1.О.1.5. Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. – ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. – ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште). – ПД.ОО1.О.1.8. Наводе и кратко описују основне одреднице државе Србије, најважније догађаје, појаве и личности из прошлости Србије. – ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права и обавезе које имају као чланови тих група. – ПД.ОО1.О.1.10. Наводе поступке за очување и унапређивање	– ПД.ОО1.С.1.4. Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу. – ПД.ОО1.С.1.5. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом падања). – ПД.ОО1.С.1.6. На различите начине представљају редослед којим су се јављале важне појаве, личности и историјски догађаји. – ПД.ОО1.С.1.7. Објашњавају везу између прошлости и садашњости на примерима из свакодневног живота. СКП2 – ПД.ОО1.С.2.1. У процесу сазнавања упоређују своја искуства са научним чињеницама. – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.2.3. Користе различите изворе информација, мерне инструменте и другу опрему за прикупљање података и креирају белешку о природним и друштвеним феноменима по задатој структури – ПД.ОО1.С.2.4. Представљају спроведено истраживање – писано, усмено, помоћу ленте времена и/или цртежом, укључујући и коришћење	Осмишљавају једноставан експеримент на основу кога се може доћи до закључка о истраживаном феномену. – ПД.ОО1.Н.2.4. Користе карту Србије за објашњавање повезаности природно-географских карактеристика Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи. СКП3 – ПД.ОО1.Н.3.1. Аргументују своје идеје и доносе закључке о процесима и појавама у природи и друштву који су засновани на научним чињеницама. – ПД.ОО1.Н.3.2. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених знања. – ПД.ОО1.Н.3.3. Предлажу акције у оквиру школе и локалне заједнице и доприносе њиховој реализацији.
--	--	---	---

	људског здравља. – ПД.ОО1.О.1.11. Идентификују изворе опасности по живот и здравље људи и објашњавају основне мере заштите. СКП2– ПД.ОО1.О.2.1. Постављају питања о природним и друштвеним појавама и процесима. – ПД.ОО1.О.2.2. Користе препоручени извор информација за прикупљање података о природним и друштвеним феноменима. – ПД.ОО1.О.2.3. Описују природне и друштвене појаве и процесе на основу непосредног посматрања. – ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства. – ПД.ОО1.О.2.5. Проналазе кључне географске објекте на карти Србије. – ПД.ОО1.О.2.6. Описују сегмент живота у прошлости на основу тумачења једноставног историјског извора. – ПД.ОО1.О.2.7. Учествоју у тимском раду, уважавајући мишљење других. СКП3ПД.ОО1.О.3.1. Испољавају	ИКТ-а. – ПД.ОО1.С.2.5. Одређују факторе чије се дејство мери или контролише током огледа/експеримента. – ПД.ОО1.С.2.6. Користећи карту Србије описују географске карактеристике простора. – ПД.ОО1.С.2.7. Прикупљају податке о прошлости помоћу различитих историјских извора и на основу тога формулишу краћа објашњења. СКП3 – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе. Напредни ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно	
--	--	--	--

	радозналост за свет који их окружује, односно за различите научне области. – ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других. – ПД.ОО1.О.3.3. Оријентишу се у времену користећи часовник и календар и у непосредном окружењу помоћу карактеристичних објеката. – ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима. – ПД.ОО1.О.3.5. Учествоју у заједничким активностима на нивоу школе и локалне заједнице.	окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе	
Разноврсност природе	Основни ниво ПД.ОО1.О.1.1. Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. – ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања,	Средњи ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.1.1. Објашњавају повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. – ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом објашњавају међусобну повезаност живих бића у животној заједници. – ПД.ОО1.С.1.3. Препознају	СКП2 – ПД.ОО1.Н.2.1. Групишу/класификују прикупљене податке и у дискусији са другим ученицима доносе закључке. – ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане

	станиште/животна заједница којој припадају. – ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. – ПД.ОО1.О.1.4. Именују природне ресурсе и кратко објашњавају њихову употребну вредност. – ПД.ОО1.О.1.5. Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. – ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. – ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште). – ПД.ОО1.О.1.8. Наводе и кратко описују основне одреднице државе Србије, најважније догађаје, појаве и личности из прошлости Србије. – ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права	еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса на једноставним примерима. – ПД.ОО1.С.1.4. Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу. – ПД.ОО1.С.1.5. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом падања). – ПД.ОО1.С.1.6. На различите начине представљају редослед којим су се јављале важне појаве, личности и историјски догађаји. – ПД.ОО1.С.1.7. Објашњавају везу између прошлости и садашњости на примерима из свакодневног живота. СКП2 – ПД.ОО1.С.2.1. У процесу сазнавања упоређују своја искуства са научним чињеницама. – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.2.3. Користе различите изворе информација, мерне инструменте и другу опрему за прикупљање података и креирају белешку о природним и друштвеним феноменима по задатој структури	податке и информације (табеле, графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. – ПД.ОО1.Н.2.3. Осмишљавају једноставан експеримент на основу кога се може доћи до закључка о истраживаном феномену. – ПД.ОО1.Н.2.4. Користе карту Србије за објашњавање повезаности природно-географских карактеристика Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи. СКП3 – ПД.ОО1.Н.3.1. Аргументују своје идеје и доносе закључке о процесима и појавама у природи и друштву који су засновани на научним чињеницама. – ПД.ОО1.Н.3.2. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених знања. – ПД.ОО1.Н.3.3. Предлажу акције у оквиру школе и локалне заједнице и доприносе њиховој
--	---	--	---

	и обавезе које имају као чланови тих група. – ПД.ОО1.О.1.10. Наводе поступке за очување и унапређивање људског здравља. – ПД.ОО1.О.1.11. Идентификују изворе опасности по живот и здравље људи и објашњавају основне мере заштите. СКП2– ПД.ОО1.О.2.1. Постављају питања о природним и друштвеним појавама и процесима. – ПД.ОО1.О.2.2. Користе препоручени извор информација за прикупљање података о природним и друштвеним феноменима. – ПД.ОО1.О.2.3. Описују природне и друштвене појаве и процесе на основу непосредног посматрања. – ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства. – ПД.ОО1.О.2.5. Проналазе кључне географске објекте на карти Србије. – ПД.ОО1.О.2.6. Описују сегмент живота у прошлости на основу тумачења једноставног историјског извора.	– ПД.ОО1.С.2.4. Представљају спроведено истраживање – писано, усмено, помоћу ленте времена и/или цртежом, укључујући и коришћење ИКТ-а. – ПД.ОО1.С.2.5. Одређују факторе чије се дејство мери или контролише током огледа/експеримента. – ПД.ОО1.С.2.6. Користећи карту Србије описују географске карактеристике простора. – ПД.ОО1.С.2.7. Прикупљају податке о прошлости помоћу различитих историјских извора и на основу тога формулишу краћа објашњења. СКП3 – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе. Напредни ниво СКП1 – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне	реализацији
--	---	--	--------------------

	– ПД.ОО1.О.2.7. Учествоју у тимском раду, уважавајући мишљење других. СКПЗПД.ОО1.О.3.1. Испољавају радозналост за свет који их окружује, односно за различите научне области. – ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других. – ПД.ОО1.О.3.3. Оријентишу се у времену користећи часовник и календар и у непосредном окружењу помоћу карактеристичних објеката. – ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима. – ПД.ОО1.О.3.5. Учествоју у заједничким активностима на нивоу школе и локалне заједнице.	чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе	
--	--	--	--

Енглески језик

Разред: први	Годишњи фонд часова : 72
--------------	--------------------------

Наставни предмет: Енглески језик	Недељни фонд часова: 2
Службени гласник бр:	
Циљ учења предмета – Развијање интересовања за страни језик и стицање основних комуникативних способности кроз игру, песму и покрет, односно оспособљавање за елементарну комуникацију у блиским свакодневним ситуацијама	
Опште предметне компетенције - Општа предметна компетенција или вишејезична комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језицима као комуникационим средствима, стицање основне језичке писмености и њено континуирано развијање, као и схватање повезаности између језика и култура. Она омогућава ученицима да се користе језичким средствима у циљу обављања усмене и писане комуникације на језицима које уче, у приватном, јавном и образовном контексту. Поседовање вишејезичне комуникативне компетенције ученицима омогућава проналажење, прикупљање, обрађивање, критичку обраду и коришћење извора и садржаја информација примерених узрасту, потребама и интересовањима. Знања, умења и ставови који чине вишејезичну комуникативну компетенцију чине основ за развој критичког мишљења и расуђивања, креативности и естетичког осећаја. Она омогућава ученицима постепено укључивање у разноврсне активности интеркултурног карактера, уз поштовање индивидуалних, групних и колективних идентитета и различитости и развијање емпатије и друштвено одговорног деловања. Учењем страних језика, користећи различите технике, ученици унапређују стратегије учења, развијају функционалну и дигиталну писменост и оспособљавају се за целоживотно учење и употребу страних језика у разноврсним комуникативним контекстима (поседовање свести о језику као комуникационом средству, схватање повезаности између језика и културних идентитета, како би се ученици користили једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне усмене комуникације).	
Међупредметне компетенције - компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према околини, одговоран однос према здрављу, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција	
Активности наставника - планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада, демонстрира и илуструје, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима, проверава оствареност исхода	
Активности ученика - слуша, посматра, прича, активно учествује у разговору, износи своје мишљење, поставља питања, закључује, систематизује	

Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: метода монолога, метода дијалога, метода дискусије, метода демонстрације, метода илустрације, кооперативно учење Технике рада: олуја идеја, интеракција са мултимедијом, усвајање језика кроз садржај, слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа, игре примерене узрасту, повезивање звучног материјала са илустрацијом Облици рада: фронтални, групни, рад у пару, индивидуални
Начини праћења и вредновања постигнућа	Праћење: Свакодневно посматрање активности ученика, усмено испитивање прилагођено узрасту, кратке вежбе разумевања и репродукције, радни листови, цртежи и практичне активности, индивидуални, групни и рад у пару. Вредновање: формативно вредновање током целог наставног процеса, давање повратне информације ученику и родитељима, подстицање самопоуздања и мотивације за даље учење У првом разреду нагласак није на граматичкој тачности већ на разумевању језика, развијању комуникације и позитивног односа према учењу енглеског језика. Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања
Место извођења	учионица
Наставна средства	учбеник радног карактера, свеске ученика, флеш картице, постери, портал е-учионица, you tube
Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1 Ученици углавном исправно артикулишу већину гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученици исправно записују већину гласова и гласовних комбинација и познају основна правописна правила. Познају најфреквентније основне морфолошке облике и једноставније синтаксичке структуре. Користе ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за реализацију основних комуникативних активности у школском и ваншколском контексту. Познају основне стратегије и средства комуникације и развијају

	функционалну и дигиталну писменост. Разумеју вербалне и невербалне елементе једноставних порука на страном језику. Разумеју главне сличности и разлике најфреквентнијих лексичких елемената матерњег и страних језика из приватног и образовног домена. Ученици поседују основна знања о разликама у свакодневном животу сопствене и културе страног језика и разумеју да су разлике последица сложености и разноликости култура. Познају и разумеју основне појаве и процесе који одликују свакодневицу културâ језика који уче, као и најзначајније природне и друштвене специфичности културâ језика који уче. СПК2 Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставних порука на страном језику и примењују основне стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате. Разумеју важне појмове и једноставне информације из усмених, писаних и мултимодалних текстова у школском и ваншколском контексту и тумаче њихова експлицитна значења. За потребе информисања, забаве, естетског доживљаја и решавања проблема користе страни језик, ослањајући се на знања и вештине из матерњег и других језика које користе. Проналазе, селекују, прикупљају, обрађују и повезују језичке, културолошке и друге информације из различитих извора, укључујући традиционалне и савремене медије. Усвојене концепте и методе рада употребљавају у новим ситуацијама, укључујући дигитално окружење, у циљу решавања проблема и повезивања знања из различитих области личних и образовних интересовања. СПК3 Ученици учествују у рутинским и увежбаним рецептивним комуникационим ситуацијама, разумеју фреквентне речи, изразе, фразе и краће усмене исказе и једноставне текстове на познате теме, реализују кратке и увежбане видове писане и усмене продукције и интеракције, уз употребу познатих и рутинских фраза и формулација (постављање питања и давање одговора, саопштавање и размена ограниченог спектра информација) у приватном, јавном и образовном домену. Ученици учествују у основној интеркултурној комуникацији, негујући позитиван и отворен став према различитостима, препознају и избегавају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. На једноставан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и основне стратегије учења и рада. Средњи ниво: СПК1 Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, уз поштовање акценатско-интонацијске природе, уз евентуалне неправилности које не ометају комуникацију.
--	--

	Познају и примењују фреквентна правописна правила. Записују речи и изразе с релативном ортографском тачношћу, тако да не долази до неспоразума. Познају и користе одређени број сложенијих граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које повремено ремете комуникацију. Познају кључне стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју главне сличности и разлике фреквентнијих лексичких елемената и (морфосинтаксичких) конструкција матерњег и страних језика. Познају и разумеју релевантне сличности и разлике између своје и културâ језика који уче и препознају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Ученици поседују најопштија знања о свакодневном животу, друштву и развоју циљне културе, разумеју утицај основних природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом. СПК2 Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставнијих порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују кључне стратегије и средства, укључујући дигиталне алате. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимедијалних текстова у школском и ваншколском контексту и разликују њихова експлицитна и/или имплицитна значења. За потребе информисања, забаве, естетског доживљаја и решавања проблема користе страни језик, примењујући по потреби знања и вештине из матерњег и других језика које користе. Проналазе, селекују, прикупљају, обрађују, класификују и повезују језичке, културолошке и друге информације и критички одабирају различите врсте извора, укључујући традиционалне и савремене медије. Усвојене концепте и методе рада употребљавају у новим ситуацијама, укључујући дигитално окружење, у циљу решавања проблема и повезивања знања у приватном и образовном домену. СПК3 Ученици учествују у уобичајеним, свакодневним рецептивним комуникационим ситуацијама, разумеју једноставније писане и усмене исказе, као и кратке текстове о познатим и блиским темама, појавама и догађајима, реализују узрасно и искуствено примерене видове писане и усмене продукције и интеракције (давање и тражење, тј. размена информација о личностима, догађајима, појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења) уз успостављање базичног али ефикасног социјалног контакта. Ученици прихватају разлике које постоје између властите и културе
--	--

	језика које уче и умеју да прилагоде понашање основним конвенцијама у комуникацији. Негују став отворености према култури страног језика и поседују основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава властите културе и културе (културâ) језика који (које) уче. На сврсисходан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и адекватне стратегије учења и рада. Напредни ниво: СПК1 Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско- интонацијске природе, или уз евентуалне мање неправилности које не угрожавају комуникацију. Познају и примењују фреквентна правописна правила. Записују речи и изразе с релативном ортографском тачношћу, тако да не долази до неспоразума. Познају и користе одређени број сложенијих граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које углавном не ремете комуникацију. Познају различите стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју главне сличности и разлике фреквентних лексичких елемената и (морфосинтаксичких) конструкција матерњег и страних језика. Разумеју, прихватају и знају да објасне разлике које постоје између властите и културâ језика који уче и знају да прилагоде понашање основним конвенцијама. Ученици поседују темељна знања о свакодневном животу, друштву и развоју стране културе, разумеју утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и култури страног језика, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом и другим најближим културама. СПК2 Ученици препознају, схватају и интерпретирају вербалне и невербалне садржаје порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују различите стратегије и средства, укључујући дигиталне алате. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимедијалних текстова школском и ваншколском контексту и тумаче њихова експлицитна и/или имплицитна значења. За потребе информисања, забаве, естетског доживљаја и решавања проблема користе страни језик, повезујући га са знањима и вештинама из матерњег и других језика које користе. Проналазе, селекују, прикупљају, обрађују, класификују и повезују језичке, културолошке и друге
--	--

	информације и критички приступају различитим врстама извора, укључујући традиционалне и савремене медије. Усвојене концепте и методе рада употребљавају у новим ситуацијама, укључујући дигитално окружење, у циљу решавања проблема и повезивања знања у приватном, јавном и образовном домену. СПК3 Ученици учествују у разноврсним рецептивним комуникационим ситуацијама, разумеју тематски и узрасно адекватне писане и усмене исказе, као и текстове о блиским темама, појавама и догађајима, реализују узрасно примерене видове писане и усмене продукције и интеракције (садржајна размена информација о личностима, догађајима, појавама, исказивање ставова, идеја и мишљења, допадања и недопадања) уз релативно спонтано успостављање ефикасног социјалног контакта. Прихватају и поштују разлике које постоје између властите културе и културе/културâ језика који/које уче и умеју да прилагоде вербално и невербално понашање основним конвенцијама. Негују став отворености и радозналости према култури језика који уче и поседују узрасно адекватне вештине за критичко истраживање и разумевање појава властите културе и културе (културâ) језика који (које) уче. На сврсисходан и делотворан начин приступају обради информација, развијају и унапређују функционалну и дигиталну писменост и комплексније стратегије учења и рада.
Корелација	српски језик, ликовна култура, музичка култура, свет око нас, математика, физичко васпитање, верска настава, грађанско васпитање
Наставна тема/област:	Идентитет, породица
Садржај теме	Поздрављање, представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима

Исходи наставе и учења у оквиру теме	- поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства, - разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; уоче сличности и разлике у породичним односима у Великој Британији и код нас, - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему, - разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; поштују правила учтиве комуникације, - препознају и именују боје; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства, - уоче сличности и разлике у начину забаве вршњака у циљној култури и код нас
Наставна тема/област:	Наш свет, школа
Садржај теме	Школски прибор, бројеви до 10
Исходи наставе и учења у оквиру теме	-препознају и именују школске предмете и бројеве до 10, -разумеју једноставан опис предмета, -описују предмете користећи најједноставнија језичка средства, -разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима
Наставна	Живи свет, оружење

тема/област:	
Садржај теме	Намештај, играчке, инструкције
Исходи наставе и учења у оквиру теме	-опишу жива бића и предмете користећи једноставна језичка средства, -разумеју кратку причу на основу слушања и изражавају мишљење у вези са поуком приче, -именују школске предмете, боје предмета, речи које се односе на намештај и играчке, -певају песмице у вези са темом часа, -поштују правила учтиве комуникације, -користе бројеве од 1 до 10, -опишу собу са намештајем, -именују вокабулар везан за тему помоћу флеш-картица, -разумеју инструкције и спроводе их
Наставна тема/област:	Празници
Садржај теме	Нова година, Божић, честитање
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- разумеју једноставне честиткеи одговоре на њих, - упуте једноставне честитке, - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића и Нове године код нас и у Великој Британији
Наставна	Кућни љубимци

тема/област:	
Садржај теме	Животиње, боје, велико/мало
Исходи наставе и учења у оквиру теме	· опишу жива бића и предмете користећи једноставна језичка средства, · разумеју кратку причу и изражавају мишљење у вези са поуком приче, · именују речи из наставне теме на основу цртежа, · разумеју кратка и једноставна упутства и реагују на њих, · поштују правила учтиве комуникације
Наставна тема/област:	Исхрана и гастрономске навике
Садржај теме	Храна, пиће, потребе
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на животиње, - разумеју једноставан опис предмета, - описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства, - разумеју и поштују правила учтиве комуникације, - препознају и именују кућне љубимце и појмове који се односе на животиње - описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства, - уоче сличности разлике између кућних љубимаца и дивљих животиња
Наставна тема/област:	Уметност
Садржај теме	Музички инструменти, активности, делови лица
Исходи наставе и учења у оквиру теме	-препознају и именују музичке инструменте; делове лица и активности,

	-разумеју једноставан опис људи, -описују себе користећи најједноставнија језичка средства, -уоче сличности разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас, - разумеју поуку краће приче на основу слушања
Наставна тема/област:	Слободно време.Екологија
Садржај теме	Очување животног окружења
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- описују жива бића користећи најједноставнија језичка средства, - разумеју и поштују правила учтиве комуникације, - разумеју једноставан опис места

Ликовна култура

Разред: ПРВИ	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1
Службени гласник бр: Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025) ; Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон и 10/2019); Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања; Правилник о програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања; Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, број 10/2024); Правилник о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 104/2024); Правилник о изменама и допунама важећих наставних планова и програма (у складу са актуелним изменама и допунама које се примењују у школској пракси)	

Циљ учења предмета – Циљ наставе и учења ликовне културе је да ученик кроз ликовни рад овлада основама ликовног језика и оспособи се за комуникацију визуелним средствима, да континуирано развија стваралачко мишљење, естетске критеријуме, афинитет и позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа, ради личног развоја и продуктивног учешћа у савременом свету.	
Опште предметне компетенције -комуникација, сарадња, креативност, естетичка компетенција, одговоран однос према раду и окружењу, дигитална компетенција, иницијативност и предузимљивост.	
Међупредметне компетенције -компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу и околини, естетичка компетенција.	
Активности наставника - планира и организује наставу, мотивише ученике за ликовно изражавање, демонстрира технике рада, усмерава и подстиче ученике, подстиче креативност, прати и вреднује рад ученика, организује разговор и анализу уметничких дела, подстиче сарадничко учење и учешће у радионицама, организује посете установама културе и школске изложбе. Активности ученика - посматрају уметничка дела, учествују у разговору, изражавају утиске, учествују у ликовним радионицама, израђују ликовне радове различитим техникама и материјалима, сарађују у пару и групи, учествују у посети музеју или виртуелној изложби, учествују у организацији и поставци школске изложбе. *Напомена за ИОП-1,2,3.- садржаји, методе, активности, материјали и захтеви прилагођавају се индивидуалним образовним потребама ученика, уз обезбеђивање оптималног развоја и напредовања сваког ученика.	
Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: дијалогска метода, монолошка метода, демонстративна метода, илустративна метода, истраживачка метода, метода објашњавања, метода експеримента и метода практичног рада. Технике рада: цртање, сликање, вајање, колаж, отискивање, моделовање, комбиновање различитих материјала, ликовне игре, истраживачке и стваралачке активности. Облици рада: фронтални рад, индивидуални рад, рад у пару и групни рад ИОП:

	ИОП-1 – прилагођавање начина рада, материјала, средстава и захтева у складу са могућностима ученика; ИОП-2 – прилагођавање и измена исхода учења у складу са индивидуалним потребама ученика; ИОП-3 – проширивање и продубљивање садржаја и активности за даровите ученике. Диференцирана настава: индивидуализација задатака и активности, прилагођавање темпа рада, различити нивои сложености задатака, подршка ученицима у складу са образовним потребама, подстицање самосталности, креативности и сарадничког учења.
Начини праћења и вредновања постигнућа	Праћење и вредновање наставе и учења планира се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању и Општим упутством за остваривање програма наставе и учења за први разред основне школе. У настави Ликовне културе праћење и вредновање обухвата оствареност исхода, као и следеће елементе: • однос према раду – активност на часу, безбедно и правилно коришћење материјала и прибора; • однос према себи – постављање питања, труд, учење на грешкама, самосталност и истрајност у раду; • однос према другима – сарадња, размена идеја и спремност на помоћ; • разумевање – разумевање задатка и ликовних појмова; • вербално изражавање – јасно и кратко образлагање сопственог рада, идеја и утисака о уметничким делима.
Место извођења	учионица, кабинет, школски хол, библиотека, школско двориште, галерија, музеј, културне установе, природа и дигитално окружење.
Наставна средства	текстовна наставна средства, визуелна наставна средства, аудио-визуелна средства, илустративно-демонстративна средства, дигитална средства и апликације, ликовни материјали и прибор, природни и рециклажни материјали, фотографије, репродукције уметничких дела, модели и техничка наставна средства.

Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1 препознаје и користи основне ликовне појмове, материјале и технике уз подршку наставника СПК2 учествује у ликовним активностима и изражава једноставне идеје и доживљаје СПК3 посматра и препознаје визуелне и уметничке садржаје у окружењу Средњи ниво: СПК1 самостално користи различите ликовне технике и материјале СПК2 повезује ликовни рад са темом, искуством и окружењем СПК3 описује, објашњава и упоређује свој рад и рад других Напредни ниво: СПК1 креативно комбинује технике, материјале и ликовне елементе СПК2 самостално планира и реализује ликовни рад СПК3 анализира, процењује и изражава естетски став о ликовним радовима
Корелација	Српски језик, Математика, Свет око нас, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Грађанско васпитање, Ваннаставне активности (секције, изложбе, школске манифестације, радионице)
Наставна тема/област:	ЛИКОВНА КУЛТУРА

Садржај теме	Уметничка занимања - сликар и вајар. Уметнички занат – израђивач накита. Установе културе – галерија и музеј (правила понашања у установама културе) Кључни појмови: атеље, уметничка слика, скулптура, галерија, музеј, изложба и уметничка дела, накит, дизајн. Предложене активности: посматрање уметничких дела, разговор, ликовне радионице, израда накита од различитих материјала, посета музеју или виртуелној изложби, организовање школске изложбе.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	• препозна основне појмове из ликовне културе; • разликује уметничка занимања (сликар, вајар); • препозна и именује установе културе (музеј, галерија); • описује утиске о уметничким делима једноставним језиком; • учествује у разговору о уметности уз подршку наставника; • поштује правила понашања у музеју и галерији; • повезује уметничка дела са окружењем и свакодневним животом; • развија интересовање за уметничке садржаје.
Наставна тема/област:	ЛИКОВНО ИЗРАЖАВАЊЕ
Садржај теме	Цртање. Сликање. Вајање. Отискивање.

	Прављење Кључни појмови: линија, цртеж, боја, светло и тамно, геометријски облици, колаж, тродимензионални облици, моделовање, текстура, отисак. Садржаји: цртање различитим прибором и материјалима, сликање различитим техникама, моделовање меканим материјалима, отискивање различитих текстура и облика, израда украса, играчака и декоративних предмета, индивидуални и групни ликовни радови. Предложене активности: цртање кредом, фломастерима, бојицама и пастелом, сликање четком и различитим материјалима, израда колажа, обликовање пластелином и другим масама, отискивање лишћа, текстура и предмета, израда украса и предмета за празнике.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	• користи различите ликовне материјале и технике уз подршку; • црта, слика, обликује и прави једноставне ликовне радове; • користи линију, боју и облик у изражавању; • изражава своје доживљаје, осећања и идеје ликовним средствима; • учествује у ликовним радионицама и групном раду; • развија моторичке способности кроз ликовне активности; • истражује различите начине комбиновања материјала.
Наставна тема/област:	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржај теме	Машта и стварност. Естетски доживљаји. Читање и доживљај ликовног дела.

Исходи наставе и учења у оквиру теме	• посматра и препозна визуелне знакове у окружењу; • разликује звук, тон и визуелне елементе у једноставним примерима; • уочава повезаност слике, звука и покрета; • учествује у разговору о визуелним и аудитивним садржајима; • препознаје основне елементе музичког и визуелног израза; • развија културу гледања и слушања;; • учествује у једноставним музичко-изражајним активностима уз покрет.
---	--

Музичка култура

Разред: ПРВИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1
Службени гласник бр: Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025); Правилником о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања („Службени гласник РС”, број 104/2024); Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, број 10/2024).	
Циљ учења предмета – Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.	
Опште предметне компетенције - комуникација, сарадња, креативност, одговоран однос према раду, естетичка	

компетенција и дигитална компетенција.	
Међупредметне компетенције - компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према, околини, одговоран однос према здрављу, решавање проблема, сарадња	
Активности наставника - припрема наставу, мотивише ученике, чита и објашњава, усмено излаже, демонстрира, усмерава и координира активности ученика, подстиче активно слушање и музичко извођење, води и усмерава разговор, прати и вреднује рад ученика. Активности ученика - практичан рад, слушање и разговор, игровне и истраживачке активности, стваралачки рад, певање и свирање на дејим инструментима, израда једноставних музичких инструмената, учешће у музичким играма, активно учешће у групним и индивидуалним музичким активностима. *Напомена за ИОП-1,2,3. - за ученике који раде по ИОП-у примењује се индивидуализација наставе у складу са врстом програма: • ИОП-1 – прилагођавање начина рада и наставних захтева • ИОП-2 – прилагођавање и измена исхода у складу са могућностима ученика • ИОП-3 – обогаћивање и проширивање садржаја за даровите ученике	
Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: демонстративна метода, практичан рад, игровне активности, кооперативно учење, монологска и дијалогска метода, слушање аудио-примера, истраживачки рад, метода стваралачког рада, обрада песме по слуху, илустративно-демонстративна метода. Технике рада: ритмичке вежбе, слушање музике, музичке игре, певање по слуху, свирање на дејим инструментима, музичко стваралаштво, покрет уз музику. Облици рада: фронтални рад, групни рад, рад у пару, индивидуални рад, радионичарски рад.

	ИОП: • ИОП-1 – прилагођавање начина рада и захтева; • ИОП-2 – прилагођавање и измена исхода у складу са потребама ученика; • ИОП-3 – рад са даровитим и талентованим ученицима. Диференцирана настава: индивидуализација задатака, прилагођавање темпа рада, примена различитих нивоа сложености задатака, пружање подршке ученицима у складу са њиховим образовним потребама и способностима.
Начини праћења и вредновања постигнућа	Праћење и вредновање постигнућа ученика у настави Музичке културе заснива се на континуираном праћењу индивидуалног напредовања ученика у односу на исходе учења, претходна знања, способности, ангажовање и однос према раду. У процесу описног оцењивања вреднују се: • учешће у музичким активностима; • певање, слушање и музичко стваралаштво; • ангажованост и активност на часу; • интересовање и мотивација; • кооперативност и рад у групи; • креативност и музичко изражавање; • примена стечених знања и вештина. Вредновање је усмерено на ученичко учешће у музичком догађају, способност слушања, извођења и стварања музике у складу са индивидуалним могућностима ученика. Посебна пажња посвећује се подстицању музичког стваралаштва, при чему се вреднује стваралачки процес и ангажовање ученика, а не искључиво квалитет коначног продукта. Праћење и вредновање остварује се путем:

	• посматрања активности и ангажовања ученика; • усменог праћења и разговора са учеником; • усменог испитивања; • листа праћења; • ученичких радова; • портфолија; • групног рада; • учешћа у приредбама, пројектима и музичким активностима; • формативног оцењивања. Теоријска знања проверавају се кроз примену у практичном музичком раду и на одговарајућим музичким примерима.
Место извођења	Учионица
Наставна средства	• текстуална наставна средства (учбеник, радни листови, наставни листићи) • аудитивна наставна средства (аудио снимци, музички примери) • визуелна и илустративна наставна средства (слике, илустрације, постери, ноте) • аудио-визуелна наставна средства (видео материјали, дигитални садржаји) • техничка наставна средства (рачунар, звучници, пројектор, дигитални уређаји) • децји музички инструменти (ритмички и мелодијски инструменти)
Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1 • пажљиво слуша краће музичке примере; • препознаје весео и тужан карактер музике; • разликује певање од свирања; • препознаје неке децје и народне песме. • препознаје звук, тишину и ритам; • разликује високе и дубоке тонове;

- препознаје основне музичке симболе уз помоћ наставника.

СПК2

- пева једноставне песме по слуху;
- учествује у заједничком певању;
- разликује тихо и гласно извођење;
- прати ритам покретом или удараљкама;
- показује интересовање за музичке активности.

СПК3

- опонаша звукове из окружења;
- изводи једноставне ритмичке моделе;
- учествује у музичким играма.

Средњи ниво:**СПК1**

- уочава брз и спор темпо;
- препознаје поједине инструменте;
- описује свој доживљај музике;
- разликује вокалну и инструменталну музику.
- разликује трајање тонова;
- препознаје основне ритмичке обрасце;
- повезује симбол и звук.

СПК2

- пева правилније интонационо и ритмички;
- самостално изводи краће музичке целине;

- усклађује певање са групом;
- користи дечје инструменте за праћење ритма;
- разликује темпо и динамику у извођењу.

СПК3

- осмишљава кратке ритмичке пратње;
- повезује покрет и музику;
- импровизује једноставне звучне комбинације.

Напредни ниво:**СПК1**

- уочава више музичких елемената истовремено;
- повезује музику са расположењем, покретом и ситуацијама;
- препознаје различите врсте музике;
- аргументовано износи утиске о слушаном делу;
- самостално примењује основне музичке појмове;
- уочава и објашњава разлике у ритму, темпу и динамици;
- користи музичке симболе у једноставним активностима.

СПК2

- изражајно и сигурно изводи песме;
- самостално одржава ритам и темпо;
- комбинује певање, покрет и свирање;
- показује музичку самосталност и иницијативу;
- прецизно примењује динамичке разлике

СПК3

	- самостално креира кратке музичке целине; - комбинује звук, покрет и ритам; - показује креативност у музичком изражавању; - предлаже сопствена решења у музичким активностима.
Корелација	Српски језик, Свет око нас, Математика, Физичко васпитање, Ликовна култура, Грађанско васпитање /Верска настава, Ваннаставне активности

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Слушање музике је активан психички процес који подразумева емоционални доживљај и мисаону активност. Избор композиција прилагођава се узрасту, могућностима перцепције, предзнањима и интересовањима ученика. Наставник припрема ученике за слушање кроз кратку вербалну мотивацију (прича, питања, илустрација) и усмерава њихову пажњу на музички садржај. Назив композиције се не саопштава пре слушања како би се омогућио непосредан доживљај музике. Приликом слушања ученици износе своје утиске и уз помоћ наставника их повезују са основним музичким елементима (темпо, динамика, боја звука, вокално/инструментално извођење). Поступним усмеравањем развија се активно слушање, музички укус и естетска осетљивост. Знања из различитих области повезују се ради бољег разумевања музичког дела.
Садржај теме	Звук Тон: боја, трајање, јачина, висина Инструментална музика Вокална музика

	Музичка прича Музички бонтон Култура слушања (бука) Теме се реализују кроз следеће садржаје: – уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима; однос звук-лик, музика-радња – композиције које илуструју различита осећања – звук и тон (извори) – звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...); звуци из природе и окружења; звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...) – тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок); тишина и одсуство звука – композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената – музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар) – различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...) – музичка прича – карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност)
--	---

	– музички бонтон – музика и здравље. Препоручене композиције за слушање • химне (школска, државна, Светосавска) • народне и дечје песме, кола • одабрана дела домаћих и страних композитора примерена узрасту
Исходи наставе и учења у оквиру теме	– ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај. – изговара у ритму уз покрет бројалице; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;

	– објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама;
Наставна тема/област:	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Извођење музике активира когнитивне процесе, развија памћење, ритмичке и вокалне способности, као и фини моторику. Посебна пажња посвећује се спонтаном покрету као одговору на музику. Брзалице и бројалице развијају дикцију, ритам и осећај за музички метар. Користе се као припрема за свирање и певање, уз правилан изговор и усклађивање говорног и музичког акцента. Прате се покретом (плескање, корачање, пуцкетање). Певање је основни облик музичког извођења. Настава обухвата демонстрацију, обраду текста, вежбе дисања и правилног држања тела. Песме се уче по деловима, а затим целина, уз групно и индивидуално извођење. Нагласак је на изражајности и правилном поклапању текста и ритма. У настави се користе једноставни музички модели и песме који подстичу развој слуха и музичке писмености, као и повезивање музике и покрета кроз игре. Свирање на дечјим ритмичким и алтернативним инструментима (тело, предмети из окружења, Орфов инструментаријум и инструменти израђени од стране ученика) развија музичке и моторичке способности. Полази се од бројалица и једноставних ритмичких образаца, уз поступно увођење инструмената и заједничко музицирање. Посебна пажња посвећује се правилном руковању инструментима, неговању звука, развоју осећаја за ритам, темпо и динамику, као и развоју креативности и сарадње кроз групно музицирање.

Садржај теме	Настава обухвата развој ритмичких, вокалних и моторичких способности кроз певање, свирање, покрет и музичке игре. Ритам Техника певања Бројалице, брзалице Певање по слуху уз покрет Дидактичке игре Свирање ритмичких инструмената Теме се реализују кроз следеће садржаје: – изговор бројалице у ритму уз покрет – плјескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу – звучне ономатопеје и илустрације – држање тела и дисање – правилан начин певања – правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица – певање песама по слуху различитог садржаја и карактера – певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме – певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-црвено, ре-
---------------------	--

	наранџасто, ми-жуто, фа-зелено и сол-плаво) – музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар) – дејчи ритмички инструменти и начина свирања на њима – свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара – певање и извођење музичких игара уз свирање на дејчим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације – свирање инструменталних аранжмана на дејчим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука – свирање графички представљеног ритма – музички бонтон. Вежбе дисања и распевавања – Примењују се једноставне вежбе дисања (удах кроз нос, контролисан издисај, опуштање дијафрагме) и вежбе распевавања (вокали, слогови, једноставни мотиви, глисандо, певање по тонским висинама) у циљу развоја правилне вокалне технике и формирања чистог тона. Препоручене композиције за певање и свирање Химне: државна, школска, Светосавска химна Народне песме: одабране народне песме и кола примерена узрасту
--	---

	Дечје песме и музичке игре: одабране дечје песме, песме уз игру и бројалице (различитог садржаја и карактера)
Исходи наставе и учења у оквиру теме	– ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај. – изговара у ритму уз покрет бројалице; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама;

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Дечје музичко стваралаштво представља виши степен активирања музичких способности које се развијају у свим музичким активностима, а резултат су креативног односа према музици. Оно подстиче музичку фантазију, обликује стваралачко мишљење, продубљује интересовања и доприноси трајнијем усвајању и памћењу музичких репродуктивних и стваралачких активности и знања. Уколико има могућности, могу се осмислити и реализовати тематски пројекти на нивоу одељења или разреда.
Садржај теме	Илустрација музичких дела Импровизација Тело као инструмент Израда ритмичких инструмената Музичка питања и одговори Музичка драматизација Теме се реализују кроз следеће садржаје: – ликовно изражавање на музичке теме – израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала – опонашање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом – креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша

	– стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука – бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре – стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дејим ритмичким инструментима – стварање музичких питања и одговора на дејим ритмичким инструментима – музичке допуњалке – ритмизовање бројалица, брзалица, причалица – стварање једноставне мелодије на краћи текст – бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста
Исходи наставе и учења у оквиру теме	– примени принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – направи дејим ритмичке инструменте; – изражава се различитим ликовним техникама инспирисан музичким примером који слуша; – користи музичке обрасце у креирању музичких целина кроз певање и покрет; – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;

	– учествује у школским приредбама и манифестацијама – примењује договорена правила понашања у току слушања и извођења музике; – својим речима опише утицај прегласне музике на здравље
--	--

Физичко и здравствено васпитање

Разред:први	Годишњи фонд часова :108
Наставни предмет:Физичко и здравствено васпитање	Недељни фонд часова:3
Службени гласник бр:„Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18	
Циљ учења предмета: Циљ учења предмета Физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.	
Опште предметне компетенције -Развој моторичких способности, здравих животних навика и позитивног односа према физичкој активности. Учењем предмета физичко и здравствено васпитање ученици унапређују физичке способности,стичу разноврсне моторичке вештине и оспособљавају се да их користе у различитим условима и животним ситуацијама.	
Међупредметне компетенције – Одговоран однос према здрављу, сарадња,компетенција за учење, решавање проблема, комуникација, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и информацијама, дигитална	

компетенција, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, одговоран однос према околини.	
Активности наставника - Организује, прати, вреднује, оцењује, припрема, иницира, креира, сарађује, истражује, помаже, евалуира, мотивише, приказује, показује; демонстрира, усмерава активности ученика, води разговор, саветује, вреднује, оцењује. Активности ученика- Трчи, хода, скаче, прескаче, баца и хвата лопту, изводи вежбе на тлу и ритмичке вежбе, вежба, посматра, показује... *Напомена за ИОП-1,2,3. ИОП- 1 примењује се прилагођавање услова, метода и облика рада, уз очување исхода наставе. ИОП-2 врши се прилагођавање и поједностављивање садржаја и исхода у складу са могућностима ученика. ИОП- 3 примењује се обогаћивање и проширивање садржаја кроз сложеније задатке, додатне активности и подстицање развоја изузетних способности.	
Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: Вербална, дијалогска, демонстративна, посматрање, практичних радова. Технике рада: Практично извођење вежби, увежбавање и понављање, полигонске активности, елементарне и штафетне игре, ситуационо учење кроз игру, корективне и развојне вежбе, праћење, самопраћење и самопроцена постигнућа ученика. Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у паровима ИОП: ИОП 1 – прилагођавање начина рада и услова извођења наставе, прилагођавање метода, облика рада и наставних средстава, прилагођавање простора, реквизита и организације активности, прилагођавање темпа рада и времена за извршавање задатака, додатна подршка наставника и вршњака током активности. ИОП 2 – прилагођавање исхода и садржаја учења, измена обима и сложености наставних садржаја, прилагођавање исхода учења могућностима ученика, избор активности које

	омогућавају напредовање у складу са индивидуалним потенцијалима, вредновање према индивидуализованим критеријумима. ИОП 3 – проширивање и продубљивање садржаја за ученике са изузетним способностима, сложенији моторички задаци и вежбе, додатне спортске и такмичарске активности, самостално планирање и организовање појединих активности, развијање лидерских способности, сарадње и фер-плеја. Диференцирана настава: прилагођавање обима и интензитета физичког оптерећења, избор задатака различите сложености, индивидуализацију темпа рада и напредовања, формирање хомогених и хетерогених група за рад, пружање додатне подршке ученицима којима је потребна помоћ у савладавању садржаја, укључивање допунских и обогаћених активности за ученике који показују већи степен моторичких способности и интересовања, прилагођавање наставних средстава, реквизита и услова рада, уважавање здравственог стања и психофизичких карактеристика сваког ученика.
Начини праћења и вредновања постигнућа	Систематско посматрање учешћа ученика у наставним активностима, праћење напредовања у савладавању моторичких вештина и кретања, праћење развоја физичких способности у складу са узрастом, вредновање залагања, активности, упорности и одговорног односа према раду, праћење поштовања правила игре, сарадње и фер-плеј понашања, разговор са ученицима и давање повратне информације, самовредновање и вршњачко вредновање у складу са узрастом, евидентирање постигнућа и напредовања ученика.
Место извођења	У физкултурној сали, на отвореним спортским теренима школе, у школском дворишту, у учионици, када се реализују садржаји из области здравственог васпитања или када временски услови не дозвољавају рад на отвореном.
Наставна средства	Спортски реквизити (лопте различитих величина и намена, вијаче, обручи, чуњеви, палице, струњаче и сл.), основна спортска опрема за ученике (спортска одећа и обућа), справе и уређаји у физкултурној сали, реквизити за штафетне и елементарне игре, дидактички материјал за здравствено васпитање (слике, постери, презентације), аудио-визуелна средства када су доступна (музички уређаји за ритмичке активности, видео материјали).

Корелација	свет око нас,музичка култура
Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржај теме	Вежбе снаге и покретљивости, развој издржљивости, координације, брзине. Тестирање и праћење физичког развоја и моторичких способности
Исходи наставе и учења у оквиру теме	– изведе једноставне, двоставне опште припремне вежбе – вежбе обликовања; – правилно изведе вежбе – разноврсна природна и изведена кретања; – користи усвојене моторичке вештине у игри и различитим ситуацијама; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – правилно дише приликом вежбања; – изведе вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – игра дечји и народни плес; – користи основне називе покрета и вежбања; – поштује правила понашања у просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно чува објекте, справе и реквизите у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија фер и бодри учеснике у игри;

	– правилно прихвати победу и пораз; – уредно одлаже своје ствари у простору за пресвлачење;
Наставна тема/област:	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ Плес и ритмика
Садржај теме	Ходања, трчања, скакања, бацања, пузања, вишења, пењања, упори, вежбе на тлу, вежбе равнотеже, вежбе са реквизитима. Полигон. Плес и ритмика Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу Галоп напред

	Дечији поскок Њихање и кружење вијачом или траком Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред Народно коло по избору
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес;
Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА
Садржај теме	Култура вежбања и играња Основни термини у вежбању Безбедно вежбање Чувам своје и туђе ствари Правила елементарних игара Победа и пораз Фер спортско навијање

	Здравствено васпитање Моје тело Растемо Видим, чујем, осећам Моје здравље Брига о здрављу – редовни прегледи Лична хигијена Хигијена простора у коме живим Хигијена простора у коме вежбам Животне намирнице и правилна исхрана
Исходи наставе и учења у оквиру теме	користи основну терминологију вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промене у расту код себе и други;

	- уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом.
--	--

Дигитални свет

Разред: ПРВИ	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ДИГИТАЛНИ СВЕТ	Недељни фонд часова: 1
Службени гласник бр: Службеном гласнику РС – Просветном гласнику“ (бр. 11/2024, 1/2024, 3/2020 и 8/2019).	
Циљ учења предмета – Циљ наставе и учења предмета дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.	
Опште предметне компетенције - дигитална писменост, комуникација и сарадња, одговоран однос према дигиталном окружењу, решавање проблема, креативност и критичко мишљење	
Међупредметне компетенције - компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, решавање проблема, сарадња	
Активности наставника - планира и организује наставу, демонстрира рад на дигиталним уређајима, објашњава и усмерава ученике, подстиче безбедно коришћење дигиталних уређаја, поставља питања и задаје једноставне задатке, прати рад ученика и пружа подршку, подстиче сарадњу и тимски рад	

Активности ученика -посматрају, слушају и прате упутства, користе дигиталне уређаје уз подршку, учествују у играма и једноставним задацима, цртају и стварају једноставне дигиталне садржаје, раде у пару и групи, поштују правила безбедног рада на интернету и у дигиталном окружењу, развијају дигиталне навике кроз игру и истраживање, *Напомена за ИОП-1,2,3.- • ИОП-1: прилагођавање начина рада, темпа и захтева • ИОП-2: измена и поједностављивање исхода у складу са могућностима ученика • ИОП-3: обогачени програм за даровите ученике (додатни задаци и активности)	
Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: дијалогска, монолошка, демонстративна, илустративна, практични рад, игра, истраживачка метода, метода учења путем открића Технике рада: прилагођавање задатака могућностима ученика, различити нивои сложености задатака, рад у различитом темпу, подршка и додатно усмеравање, подстицање напреднијих ученика кроз додатне изазове, индивидуализација наставе према потребама ученика Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад, радионичарски рад ИОП: • ИОП-1: прилагођавање начина рада и захтева • ИОП-2: прилагођавање исхода и садржаја • ИОП-3: проширени и обогачени задаци за напредне ученике Диференцирана настава: прилагођавање задатака могућностима ученика, различити нивои сложености задатака, рад у различитом темпу, подршка и додатно усмеравање, подстицање напреднијих ученика кроз додатне изазове, индивидуализација наставе према потребама ученика;
Начини праћења и вредновања постигнућа	осматрање активности ученика, формативно оцењивање, усмено испитивање, разговор са ученицима, практичан рад на дигиталним уређајима, задаци у дигиталним апликацијама, листе праћења, ученички радови, портфолио, самоевалуација и вршњачко вредновање

Место извођења	учионица, кабинет за информатику, дигитална учионица, школски простор, кућно окружење
Наставна средства	рачунар, таблет, паметна табла, пројектор, образовне апликације, интернет (уз надзор), наставни листићи, дигитални садржаји, интерактивне игре
Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1 препознаје основне дигиталне уређаје и њихову примену у свакодневном животу СПК2 уз подршку користи дигитални уређај и учествује у једноставним активностима СПК3 препознаје основна правила безбедног коришћења дигиталних уређаја Средњи ниво: СПК1 самостално користи основне дигиталне алате и уређаје СПК2 примењује основна правила безбедне комуникације и рада у дигиталном окружењу СПК3 решава једноставне задатке уз помоћ алгоритамског начина размишљања Напредни ниво: СПК1 самостално и креативно користи дигиталне уређаје у учењу и стварању СПК2 доследно примењује правила безбедности и одговорног понашања у дигиталном окружењу СПК3 анализира и пореди једноставне алгоритме и објашњава њихову примену
Корелација	Српски језик, Математика, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Грађанско васпитање, Ваннаставне активности

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО
Садржај теме	Дигитална технологија • примена дигиталне технологије у животу • предности дигиталних уређаја • утицај на животну средину
Исходи наставе и учења у оквиру теме	• препозна уобичајене примене дигиталних технологија у свакодневном животу, у школи и ван ње; • наведе предности примене технологије користећи примере из стварног живота; • препозна улогу дигиталних уређаја у свакодневним активностима; • разуме значај дигиталне технологије у учењу и комуникацији.
Наставна тема/област:	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА
Садржај теме	Дигитални уређаји и здравље Одговорно руковање Безбедност Подаци о личности Комуникација
Исходи наставе и учења у оквиру теме	• опише правилно руковање дигиталним уређајима којим се продужава њихов век трајања и штите сачувани подаци; • примењује основна правила коришћења дигиталних уређаја. • опише безбедносна и друга правила за коришћење дигиталних уређаја ради заштите здравља; • препозна начине смањења негативног утицаја дигиталних уређаја на животну средину. • препозна личне податке у комуникацији помоћу дигиталних уређаја; • разликује безбедне и небезбедне облике дељења података.

	• опише безбедан начин комуникације помоћу дигиталних уређаја; • примењује основна правила пристојне и безбедне дигиталне комуникације.
Наставна тема/област:	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА
Садржај теме	Алгоритам • разумевање алгоритма као низа корака • праћење и извршавање алгоритма • проналажење и исправљање грешака • повезивање алгоритма и рада дигиталног уређаја
Исходи наставе и учења у оквиру теме	• успешно спроведе поступак описан алгоритмом којим се решава једноставан проблем; • пронађе грешку у алгоритму којим се решава једноставан проблем; • упореди алгоритме који решавају исти проблем и одабере најпогоднији уз образложење; • доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.

Грађанско васпитање

Разред: први	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет:	Недељни фонд часова: 1
Грађанско васпитање	
Службени гласник бр:(„Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22, 1/23	

– исправка, 13/23, 14/23 и 11/24)
Циљ учења предмета – циљ наставе и учења грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.
Опште предметне компетенције - Лична компетенција и одговорност:(познавање и поштовање права,преузимање одговорности,брига о себи и другима) Комуникација и сарадња:(дијалог и договор,тимски рад,уважавање различитости) Активно учешће у заједници:(школски живот,демократске процедуре,грађанска свест.
Међупредметне компетенције -Одговорно учешће у демократском друштву;Комуникација;Одговоран однос према околини;Предузимљивост и оријентација ка предузетништву;Решавање проблема;Сарадња; Естетичка компетенција.
Активности наставника - Води радионице, помаже,подстиче, доприноси ставарању демократске атмосфере,подржава ученике,даје повратну информацију. Активности ученика - Слуша. закључује, разговара, ради у групи/пару, дискутује, подржава, преиспитује/мења/уобличава своје ставове и мишљење,уважава другачије мишљење, аргументовано брани свој став. *Напомена за ИОП-1,2,3. Индивидуални образовни план(ИОП 1 и 2) се припрема за ученике којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, каснијег укључивања у школовање, недовољног познавања језика и других разлога потребна додатна образовна подршка. За ученике са изузетним способностима припрема се индивидуални образовни план(ИОП 3), програм и начин рада којим се утврђује обогаћен начин образовања и васпитања.

Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада:разговор и дискусија,демонстративна метода,метода игре и играња улога,кооперативно учење,метода подстицања и охрабривања,креативне методе(цртање,прављење плаката)... Технике рада:олуја идеја,разговор, дискусија, постављање питања и одговарање, посматрање, описивање, демонстрација, показивање, експериментисање, рад са сликом, истраживачки задаци, учење кроз игру, практичне активности, презентација резултата, игра улога,коцкарење Облици рада:радионице,симулације,играње улога,дискусије,рад у пару,индивидуализован рад... ИОП: Примењују се метода демонстрације уз појачану визуелну и тактилну подршку, метода дијалога прилагођена темпу и нивоу ученика, метода практичног рада кроз скраћене и поједностављене задатке. Облик рада који се најчешће примењује у оквиру ИОП-а јесте индивидуални рад са прилагођеним задацима. Диференцирана настава:прилагођавање задатака различитим нивоима постигнућа, индивидуални задаци уз подршку, рад у паровима и групама, коришћење разноврсних наставних средстава, практични и истраживачки задаци, додатни задаци за напредније ученике, комбиновање фронталног, групног и индивидуалног рада, континуирано праћење и прилагођавање наставе.
Начини праћења и вредновања постигнућа	Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за процењивање и оцењивање: однос према раду ,однос према себи ,однос према другима ,разумевање ,повезивање ,оригиналност ,вербално изражавање ,примена техника ,заједничко вредновање ученика и наставника ,самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика , групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) , рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика),вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима и конкурсима
Место извођења	Учионица и школско двориште,непосредно окружење школе (амбијентална настава)
Наставна средства	Свеска за писање, прибор за писање (оловка, фломастери), слике и илустрације, постери, стварни

	предмети из окружења, аудио и видео материјали,сликовнице, часописи за децу, илустроване енциклопедије,ребуси и испуњалке, школска и одељењска библиотека, дигитални алати и образовне апликације.
Корелација	ЧОС,српски језик,свет око нас,ликовна култура,ваннаставне активности
Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА: Ја и други у одељењу
Садржај теме	Лични идентитет.;Моје особине (врлине, таленти, интересовања).;Наше сличности и разлике;Осећања; Препознавање и именовање осећања.; Права детета; Жеље, потребе и права;Кршење и заштита права.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	-Ученик/ученица је у стању да на експлицитан подстицај наставника препозна и именује основне појмове у вези са собом и вршњацима. -Ученик/ученица самостално примењује знања о правима, разуме важност уважавања других и функционално учествује у животу одељења. -Ученик/ученица критички сагледава односе у одељењу, активно доприноси заједници, повезује права са одговорностима и самостално решава једноставне конфликтне ситуације.
Наставна тема/област:	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО
Садржај теме	Одељење/група као заједница; Одељење као заједница; Вредности одељења; Правила у одељењу и њихова функција.

Исходи наставе и учења у оквиру теме	• На овом нивоу ученик показује базично разумевање припадности групи и упознат је са постојањем правила. • Ученик зна да каже ком одељењу припада и наводи имена својих другара из разреда. • Препознаје основне појмове као што су „другарство“ и „помагање“ на понуђеним примерима. • Препознаје шта је лепо (дозвољено), а шта ружно (недозвољено) понашање у учионици. • Зна да наведе бар три основна одељењска правила (нпр. „дижемо руку када желимо нешто да кажемо“). • Ученик описује своју улогу у одељењу и уочава сличности и разлике између себе и других (у искуствима, предметима, изгледу). • Наводи примере солидарности и дељења из свакодневног живота у учионици и помаже другу када је то потребно. • Објашњава зашто су правила у школи важна (шта би се десило када правила не би било) и већину времена их се добровољно придржава. • Ученик активно и конструктивно сарађује са свима у групи, показујући висок степен емпатије и уважавања за децу која се по било чему разликују. • Самостално покреће или предлаже заједничке акције (нпр. „хајде да сви заједно средимо учионицу“ или „хајде да направимо честитку за болесног друга“).
Наставна тема/област:	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ
Садржај теме	Комуникација и сарадња ;Слушање/неслушање;Изношење мишљења.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	• Ученик усваја спољашње елементе комуникације – зна шта су правила јављања и физички показује да ли некога слуша. • Ученик разликује и описује ситуације у којима га неко слуша од ситуација у којима га неко не слуша на основу очигледних знакова (нпр. гледање у очи, окретање тела).Одржава пажњу и миран је док наставник или другари говоре (не прекида упадљиво друге). • Исказује своје тренутно стање, жељу или мишљење на једноставан начин (нпр. „Свиђа ми се“, „Не желим то“). • Поштује основну процедуру јављања за реч (подиже руку и чека свој ред). • Прати ток разговора у одељењу и може кратко да понови шта је његов саговорник/другар

	управо рекао („Држи се теме“). - Демонстрира активно слушање кроз постављање потпитања која показују да разуме како се саговорник осећа (нпр. „Јеси ли тужан због тога?“). - Препознаје ненамерне препреке у слушању (буку, умор, расејаност) и предлаже начине да се оне превазиђу како би разговор успео. - Износи своје мишљење чак и када је оно потпуно другачије од већине у одељењу, али то чини на начин који ни у једном тренутку не вређа или не умањује вредност туђег мишљења. - Уважава саговорника тако што у току дискусије повезује своје мишљење са претходно изреченим ставовима других (нпр. „Слажем се са Марком око игре, али мислим да би требало да...“).
Наставна тема/област:	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ
Садржај теме	Акција одељења ;Акција; Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	- Ученик разуме појам заједничког рада и у потпуности учествује у акцији када прати јасна упутства наставника. - Препознаје појам акције као заједнички рад који доноси корист свима у учионици (нпр. зна шта значи када се каже „данас сви заједно срећујемо кутак за играчке“). - Прихвата додељени задатак у оквиру заједничке акције (нпр. да сакупи папире, поређа оловке или обрише таблу). - Учествује физички и практично у извођењу заједничке активности од почетка до краја, пратећи кораке које наставник задаје. - На овом нивоу ученик уочава проблеме у свом окружењу, разуме зашто је акција важна и сам предлаже једноставне кораке. - Уочава и именује једноставан проблем или потребу у учионици (нпр. „немамо кутију за старе папире“, „двеће је увенуло јер га нико не залива“). - Објашњава зашто је важно да се нешто предузме и како ће та акција побољшати живот у одељењу. - Предлаже једноставне идеје за решавање проблема (нпр. „хајде да донесемо пластичну кутију од куће за рециклажу“). - Самостално бира у којем делу акције жели да учествује и успешно сарађује са паром или

	малом групом унутар одељења како би завршио свој део посла. • Самостално покреће иницијативу (акцију) за унапређење живота у одељењу или помоћ некоме (нпр. иницира сакупљање прилога, прављење поклона добродошлице за новог ученика или уређење заједничког паноа). • Организује и помаже другој деци током извођења акције, показујући одговорност за крајњи исход. • Процењује (вреднује) резултат након завршене акције тако што зна да каже шта је урађено добро, а шта би следећи пут могли да ураде боље.
--	--

Верска настава-православни катихизис

Назив предмета: **ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС**

Годишњи фонд часова: **36**

Разред: **Први**

Разред: Први	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1
Службени гласник бр: 2/2020 (у оквиру комплетног програма за први разред)	
Циљ учења предмета – Циљ предмета Верска настава - Православни катихизис јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све ово спроводи се како на информативно - сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).	
Опште предметне компетенције - За децу овог узраста свет је конкретан, пун чуда, а пажња им је изузетно кратка (свега 10 до 15 минута у континуитету). Они уче кроз игру, покрет, причу, слику и емоцију. Програм Верске наставе у 1. разреду је зато постављен изразито доживљајно и породично. Теме су базичне: Бог као Отац и Створитељ, свет као	

Божја башта коју треба да чувамо, љубав у породици, другарство, хришћански празници (Божји, Васкрс) кроз обичаје. Наставник овде има улогу топлог заштитника, аниматора и приповедача који ствара сигурно и радосно окружење.

Међупредметне компетенције - 1. Компетенција за целоживотно учење

Код првака се ова компетенција развија кроз буђење радозналости и позитивног става према школи. Кроз веронауку ученици уче да повезују своје емоције са сазнајним процесом, схватајући да је учење забавна и лепа активност која им открива тајне света око њих.

2. Естетска компетенција

Потпуно је усмерена на чулни доживљај лепоте и стваралаштва. Ученици уче да примете лепоту у природи (биљке, животиње, сунце), да уживају у хришћанским илустрацијама, ведрим бојама на иконама за децу и једноставним дечјим духовним песмама, развијајући свој почетни ликовни и музички укус.

3. Комуникација

Фокус је на односу према другом бићу и дељењу. Прваци уче основна правила лепог понашања кроз верски контекст: како да саслушају друга док говори, како да кажу „хвала“, „молим“, „извини“ и како да изразе своја осећања и радост без вике и агресије.

4. Грађанска компетенција и Одговорно учешће у друштву

На овом узрасту, ово је компетенција чувања и пажње. Кроз причу о свету као Божијој башти, деца развијају еколошку свест (не газимо цвеће, не мучимо животиње, не бацамо смеће). Такође, кроз појам хришћанске породице уче о помоћи родитељима, бакама и декама.

5. Решавање проблема и Сарадња

Остварује се кроз заједничку игру и дељење играчака/прибора. Ученици уче како да превазиђу почетни егоцентрицизам карактеристичан за овај узраст, како да поделе бојице са другом из клупе који их је заборавио и како да заједнички уреду

учионицу за празник. 6. Дигитална компетенција У 1. разреду ово је искључиво хигијена и умереност у дигиталном свету. Развија се кроз разговоре о томе како технологија (телефони, цртани филмови) може бити корисна за учење и забаву, али да не сме да замени стварну игру са другарима у природи и време проведено са породицом. Активности наставника - Приповеда библијску причу или лекцију живо, модификујући глас (нарација са глумачким елементима). Стално прекида причу питањима како би одржао пажњу: „И шта мислите, шта је тада урадио?“. Организује практичан рад (цртање, бојење). Активности ученика - Слушају причу широм отворених очију, уживљавају се у ликове, гестикулирају, а затим индивидуално или у пару боје припремљене илустрације, лепе сличице у свеске или моделују пластелином. *Напомена за ИОП-1,2,3.-	
Начини и поступци остваривања садржаја	Методе рада: Метода живог приповедања (Наративна метода): Најважнија вербална метода. Наставник бајковито, топло и сликовито преноси библијске догађаје, пазећи на речник који мора бити потпуно јасан седмогодишњацима. Илустративно-демонстративна метода: Свака изговорена реч мора имати своју слику. Наставник показује велике илустрације, дрвене играчке, или природне предмете (лишће, воду, пшеницу). Метода игре и покрета (Илустративно-кинестетичка): Учење кроз песму са покретима тела, опонашање гласова животиња приликом обраде Нојеве барке или стварања света. Практична и мануелна метода: Бојење, сецкање, лепљење и обликовање материјала, чиме се развија фина моторика и повезује мисао са физичким радом. Технике рада: Чаробна врећица / Плик изненађења: Наставник доноси непрозирну платнену врећицу из које деца једно по једно извлаче предмете везане за тему часа (нпр. за Божић: сламу, фигурицу овчице,

	звезду). Ово изазива огромно узбуђење и држи пажњу. Жива слика (Замрзнути кадар): Након испричане приче (нпр. како пастири прилазе пећини), неколико деце излази испред табле и заузима позу једног од ликова. Остали погађају ко је ко. То им помаже да физички доживе причу. Сејем, сејем вредност (Метода стикера): На крају часа, уместо писања, деца лепе стикере у боји (нпр. у облику срца или смајлија) поред слике на паноу која им се највише свидела или која представља добро дело. Погоди по звуку: Наставник пушта звуке из природе (цвркулт птица, шум таласа, гром) или звуке црквених звона, а деца погађају шта чују, што служи као увод у причу о Божијој творевини или храму. Облици рада: фронтални, групни, раду у пару, индивидуални ИОП: / Диференцирана настава: /
Начини праћења и вредновања постигнућа	Праћење ученика је континуирано, а оцењују се и вреднују све активности ученика (активности на часу, поседовања прибора за рад, редован рад, практични радови, учешће у различитим акцијама, приредбама, угледним часовима, пројектном наставом и тематским данима, изложбама...).
Место извођења	Учионица, Храм
Наставна средства	Свето писмо, иконе и фреске у храму...
Корелација	1. Српски језик 2. Ликовна култура 3. Музичка култура 4. Грађанско васпитање

Наставна тема/област:	Увод – Заједница као основ живота – Заједница љубави Бога, човека и природе – Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – Црква – заједница са Богом – Христова љубав према човеку и свету – Наша брига о свету
Садржај теме	1. Уводни час - Учимо о нашој вери 1. Моја породица 2. Моја школа и другари 3. Ми смо део Божје породице (Цркве) 1. Када волим онда и слушај 2. Даривање је израз љубави 3. Цео свет на дар (Бог све ствара из љубави) 4. Оче наш 1. Бог долази у овај свет 2. Христос се роди – Божић у мом дому 3. Како је Растко постао Свети Сава (опис н.ј. - Свако од нас љубављу и кроз заједницу са Богом иде путем Светог Саве) 4. Свети Сава, слава у школи и породици 1.Бог ствара свет 2. Свет је наш дом (опис н. ј. - живот првих људи – жеља Божја да свет буде Црква) 3. Прихватимо дарове Божје (опис н. ј. - човек не прихвата дар, непослушност, себичност) 4. Где је љубав ту је Бог (опис н. ј. - у Цркви остварујемо јединство људи и природе са Богом) 5. Христова вечера са ученицима (опис н. ј. - Христови ученици - апостоли) 6. Литургија - окупљање Божје породице 7. Пост – стаза љубави 1. Христова љубав према човеку и свету (садржај н. ј. – Милостиви Самарјанин; песма „Знаш ли ко те љуби силно“) 2. Препознајемо Христову љубав (садржај н. ј. – прича: „Добро дрво“, Ш. Силверстејн) 3. Христос васкрсе! (опис н. ј. – новозаветна сведочанства) 1. Човек домаћин у свету (опис н. ј. - свештеник твари - природе) 2. Радост служења 3. Љубав према људима и природи је љубав према Богу 4. Христос је узор свима 5. Научили смо у првом разреду (систематизација)
Исходи наставе и учења у оквиру теме	Ученик ће: Когнитивни аспект: • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса Афективни аспект: • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе Когнитивни аспект: • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) •моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) Афективни аспект: • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима Когнитивни аспект: • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави •моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави •моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим Афективни аспект: • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин • бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом Когнитивни аспект: •моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) •моћи да

	препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему Афективни аспект: По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве Когнитивни аспект: • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији Когнитивни аспект: • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом Афективни аспект: • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника Когнитивни аспект: • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе Афективни аспект: • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи
--	---

РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Разред:	Годишњи фонд часова: 72
Наставни предмет: Ромски језик	Недељни фонд часова: 2

са елементима националне културе	
Службени гласник бр: 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018, - др. закон, 129/2021 и 19/2025	
Циљ учења предмета – Циљ наставе је да ученици савладају основне законитости ромског, као матерњег језика, да на њему комуницирају, да упознају књижевност свог народа, других народа и националних мањина, да упознају светску књижевност као и филмску и позоришну уметност, изграђују свест о друштвено-историјској и културној улози језика и књижевности у повезивању народа и националних мањина и њихових култура, слободарских традиција народа Србије и Југославије као и развијање и јачање свести о њиховој судбинској повезаности и заједничком животу, да се упознају са варијантним особеностима ромског језика и развијају језике толеранције према другим језицима, да се оспособе за слушање и разумевање говора, усмено изражавање, читање и разумевање текста, писмено изражавање на основу одређене тематике.	
Опште предметне компетенције - Оспособити ученика за компетентно комуницирање и изражавање на ромском језику, оспособи ученике у почетној фази да усвајају основне карактеристике фонолошког система језика, изговор гласова, ритам и карактеристичну интонацију, усвајају основне реченичне структуре и речи и зразе у оквиру предвиђене тематике, оспособљавају се да разумеју по слуху једноставне исказе, да коректно и осмишљено реагују на императивне исказе и питања, оспособљавају да кроз вежбу користе усвојену лексику у дијалозима везаним за одређену познату ситуацију, да оспособи ученике да усвајају основне законитости ромског језика, да ученици усвајају графички систем и основне знакове из правописа у оквиру усвојеног градива, да се ученици васпитавају у духу толеранције према варијантама и карактеристикама ромског језика, да развијају и негују позитиван став према језицима и културној баштини народа и националних мањина Југославије и јачају свест о њиховој судбинској повезаности, потреби сарадње и заједничког живота, да се оспособе за самостално читање и писање, да развију потребу за књигом и да самостално развијају способност писаних састава, да се навикавају да редовно и критички прате штампу, радио и телевизију, да се упознају са елементима традиције, историје и културу Рома.	
Међупредметне компетенције – Компетенција за целоживотно учење; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Сарадња; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
Активности наставника - Планира и организује наставни процес; Мотивише ученике за учење ромског језика и упознавање националне културе; Представља нове језичке и културне садржаје; Подстиче усмено и писмено изражавање ученика; Организује индивидуални, паровски и групни рад; Прати и вреднује напредовање ученика. Прилагођава наставу	

индивидуалним потребама ученика; Користи различита наставна средства и ИКТ.

Активности ученика - Слушају, читају и анализирају текстове; Усвајају нову лексику и језичке структуре; Учествоју у разговору и дискусији; Пишу краће текстове на ромском језику; Представљају елементе ромске културе и традиције; Сарађују са вршњацима у групном раду; Истражују културно наслеђе Рома; Самостално и уз подршку решавају постављене задатке.

***Напомена за ИОП-1,2,3.-**

ИОП-1: Прилагођавање метода рада, наставних средстава, начина задавања задатака, темпа рада и начина провере знања у складу са индивидуалним потребама ученика.

ИОП-2: Прилагођавање и модификација исхода, садржаја и захтева наставног процеса у складу са способностима и образовним потребама ученика, уз континуирано праћење напредовања.

ИОП-3: Обогаћивање и проширивање наставних садржаја за ученике са изузетним способностима и интересовањима кроз истраживачки рад, пројекте, презентације и додатне активности.

За све облике ИОП-а примењују се индивидуализован приступ, диференцирана настава, позитивно поткрепљивање, вршњачка подршка и сарадња са родитељима и стручним сарадницима школе.

Начини и поступци остваривања садржаја

Методе рада: Монолошка метода; Дијалогска метода; Демонстративна метода; Текст метода; Метода практичних радова; Истраживачка метода.

Технике рада: Разговор; Читање и анализа текста; Писање; Усмено излагање; Рад на наставним листићима; Презентације; Игра улога.

Облици рада: Фронтални рад; Индивидуални рад; Рад у пару; Групни рад.

ИОП: Прилагођавање садржаја, метода, захтева и темпа рада у складу са ИОП-1, ИОП-2 или ИОП-3.

Диференцирана настава: Диференцирани задаци према способностима и

	интересовањима ученика; Додатна подршка ученицима којима је потребна; Напредни задаци за ученике који брже напредују;
Начини праћења и вредновања постигнућа	• Усмено испитивање • Праћење активности на часу • Провера разумевања прочитаног • Писмени задаци • Презентације • Пројектни задаци • Самовредновање и вршњачко вредновање • Формативно и сумативно оцењивање
Место извођења	• Учионица • Школска библиотека • Мултимедијална учионица • Културне установе • Манифестације значајне за ромску заједницу
Наставна средства	• Уџбеник и радна свеска • Наставни листићи • Речници • Књиге и часописи • Рачунар, пројектор и интернет • Аудио и видео материјали • Фотографије и илустрације • Презентације

Специфичне предметне компетенције	Основни ниво: СПК1 - Разуме једноставне речи, изразе и кратке текстове на ромском језику. СПК2 - Користи основни фонд речи у свакодневној комуникацији. СПК3 - Препознаје основне елементе ромске културе, традиције и обичаја. Средњи ниво: СПК1 - Разуме и тумачи краће текстове различитих садржаја. СПК2 - Усмено и писмено се изражава користећи усвојену лексику и граматичке структуре. СПК3 - Повезује језик са културним и историјским наслеђем Рома. Напредни ниво: СПК1 - Самостално анализира и интерпретира текстове на ромском језику. СПК2 - Течно и правилно комуницира у различитим ситуацијама. СПК3 - Критички сагледава и представља вредности ромске културе и њен значај у мултикултуралном друштву.
Корелација	• Српски језик и књижевност • Историја • Географија • Ликовна култура • Музичка култура • Грађанско васпитање • Верска настава • Информатика и рачунарство

- Свет око нас / Природа и друштво (за млађе разреде)

Наставна тема/област:	1) Увод у матерњи језик и ромску културу; 2) Ромски народни језик и изрази; 3) Традиционалне ромске приче и легенде; 4) Песме и музика ромског народа; 5) Обичаји и празници ромске заједнице; 6) Ромски језик у свакодневној комуникацији; 7) Ликовна и креативна радионица на тему ромске културе; 8) Израда панорама и изложба радова; 9) Обнова целокупно обрађеног градива; 10) Завршни пројекат и јавна презентација.
Садржај теме	1) Значај матерњег језика, упознавање са ромским језиком, основне одлике ромске културе и идентитета; 2) Основни речник, поздрав, представљање, речи из свакодневног живота, једноставни разговори; 3) Народне приче, легенде, бајке и предања ромског народа; 4) Народне песме, музички инструменти, познати ромски музичари, значај музике у ромској традицији; 5) Породични обичаји, традиционалне свечаности, празници и њихов значај;

	6) Дијалози, свакодневне ситуације, комуникација у породици, школи и заједници; 7) Израда цртежа, симбола, украса и других радова инспирисаних ромском традицијом; 8) Прикупљање материјала, уређење паноа, припрема изложбе ученичких радова; 9) Понављање језичких и културних садржаја током школске године; 10) Израда пројекта на тему ромског језика, традиције или културе и његово представљање.
Исходи наставе и учења у оквиру теме	1) Ученик препознаје значај матерњег језика; именује основне елементе ромске културе; развија позитиван однос према свом језику и културном наслеђу. 2) Ученик користи основне речи и изразе на ромском језику; разуме једноставне поруке; учествује у кратком разговору. 3) Ученик слуша и разуме причу; препричава једноставне садржаје; уочава основне поруке и вредности у причама. 4) Ученик препознаје карактеристике ромске музике; учествује у извођењу песама; развија интересовање за музичку баштину. 5) Ученик описује основне обичаје и празнике; уочава значај традиције; показује поштовање према културној различитости. 6) Ученик примењује усвојени речник у свакодневној комуникацији; поставља и одговара на једноставна питања; правилно користи научене изразе. 7) Ученик креативно представља елементе ромске културе; развија машту и ликовно изражавање; сарађује у заједничким активностима. 8) Ученик учествује у тимском раду; представља свој рад; развија самопоуздање и одговорност. 9) Ученик повезује стечена знања; примењује усвојене појмове; показује напредак у

	разумевању и комуникацији. 10) Ученик самостално или у групи реализује пројекат; презентује резултате рада; развија комуникацијске и презентацијске вештине.
--	--

Образовни стандарди			
Наставна тема-област	Основни ниво:	Средњи ниво:	Напредни ниво:
1) Увод у матерњи језик и ромску културу 2) Ромски народни језик и изрази 3) Традиционалне ромске приче и легенде 4) Песме и музика ромског народа 5) Обичаји и празници ромске заједнице 6) Ромски језик у свакодневној комуникацији 7) Ликовна и креативна радионица на тему ромске културе 8) Израда панорама и изложба	1) Препознаје значај матерњег језика и основне елементе ромске културе. 2) Користи основне речи и изразе. 3) Разуме и препознаје основне садржаје прича. 4) Препознаје ромске песме и музичке садржаје. 5) Наводи основне ромске обичаје и празнике. 6) Разуме једноставне поруке и питања. 7) Учествоје у креативним	1) Објашњава улогу матерњег језика у очувању идентитета. 2) Комуницира користећи усвојену лексику у познатим ситуацијама. 3) Препричава и објашњава садржај приче. 4) Описује улогу музике у ромској култури. 5) Описује њихов значај у животу заједнице. 6) Води једноставан разговор на познате теме.	1) Самостално повезује језик, културу и национални идентитет. 2) Самостално и правилно користи шири фонд речи у различитим комуникацијским ситуацијама. 3) Анализира поруке и вредности традиционалних прича и легенди. 4) Повезује музичко стваралаштво са културним наслеђем ромског народа. 5) Упоредије ромске обичаје са обичајима других народа и уочава културне сличности и разлике. 6) Самостално комуницира у различитим животним ситуацијама.

радова 9) Обнова целокупно обрађеног градива 10) Завршни пројекат и јавна презентација	активностима. 8) Учествоје у изради заједничког рада. 9) Препознаје усвојене појмове и садржаје. 10) Учествоје у изради пројекта уз подршку наставника.	7) Кроз радове представља елементе ромске културе. 8) Представља свој рад и сарађује са другима. 9) Примењује стечена знања у различитим задацима. 10) Самостално извршава свој део задатка и презентује га.	7) Самостално осмишљава и реализује креативне радове инспирисане ромском традицијом. 8) Самостално планира, организује и презентује резултате рада. 9) Повезује и самостално користи усвојена знања и вештине. 10) Самостално планира, реализује и успешно презентује пројекат.
---	---	--	---